

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

**Účtování a vykazování kryptoměn – komparace českých
právních předpisů a IAS/IFRS**

Pšeničková Lucie

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Lucie Pšeničková

Podnikání a administrativa

Název práce

Účtování a vykazování kryptoměn – komparace českých právních předpisů a IAS/IFRS

Název anglicky

Accounting and reporting of cryptocurrencies – comparison of Czech legal regulations and IAS/IFRS

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je provést deskripci základních pojmů a principů fungování kryptoměn, charakterizovat právní úpravu obchodování s tímto druhem měny v ČR a ve vybraných státech. Hlavním cílem je na základě komparace identifikovat odlišnosti vykazování, oceňování a účtování kryptoměn dle právních předpisů ČR a IAS/IFRS. Na základě zjištěných odlišností poté dokázat jejich vliv na výkonnost a finanční pozici účetních jednotek.

Metodika

Literární rešerše bude vypracována pomocí syntézy tezí z tuzemských i zahraničních literárních zdrojů (monografických, časopiseckých a internetových). Vlastní část práce bude založena na komparaci dvou odlišných řešení a zjištěné odlišnosti budou demonstrovány na ilustrativních příkladech. Závěry práce povedou ke generalizaci výsledků vlivu odlišností na účetní jednotky obchodující s kryptoměnami.

Doporučený rozsah práce

40 – 60 stran

Klíčová slova

Kryptoměny, mezinárodní standardy, účtování, vykazování.

Doporučené zdroje informací

BERÁNEK, P. Cizí měny a kurzové rozdíly. V Olomouci: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-279-3.
BURNICKE, CH. – TATAR, J. Cryptoassets: The innovative investor's guide to Bitcoin and beyond. McGraw-Hill Education – Europe, 2022. ISBN 9781260026672.
KOCOURKOVÁ, H. – STROUKAL, D. Kryptoměny. V Olomouci: ANAG, 2022.
LÁNSKÝ, J. *Kryptoměny*. V Praze: C.H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-722-4.
STROUKAL, D. – SKALICKÝ, J. *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti : historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky*. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-1043-8.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Jana Hinke, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 7. 2022

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 02. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci s názvem „Účtování a vykazování kryptoměn – komparace českých právních předpisů a IAS/IFRS“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2023

Lucie Pšeničková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Janě Hinke, Ph.D., za odborné vedení práce a cenné rady, které mi pomohly tuto práci zkompletovat.

Účtování a vykazování kryptoměn – komparace českých právních předpisů a IAS/IFRS

Abstrakt

Bakalářská práce „*Účtování a vykazování kryptoměn – komparace českých právních předpisů a IAS/IFRS*“ se zabývá problematikou kryptoměn z pohledu českých právních předpisů a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. V práci jsou vymezeny základní pojmy a principy fungování kryptoměn, způsoby účtování a vykazování kryptoměn a podmínky pro zdanění kryptoměn v České republice a ve světě. Práce obsahuje čtyři praktické příklady. První tři příklady porovnávají metody zdanění kryptoměn mezi fyzickými osobami, které kryptoměny pouze nakupují a prodávají, osobami samostatně výdělečně činnými, které kryptoměny těží, a právníckými osobami. Ve čtvrtém příkladu je porovnáno účtování a vykazování kryptoměn u právnícké osoby podle českých právních předpisů a podle IAS/IFRS.

Klíčová slova: Kryptoměny, kryptografie, bitcoin, ethereum, zásoby, účtování, vykazování, vážený aritmetický průměr, mezinárodní standardy.

Accounting and reporting of cryptocurrencies – comparison of Czech legal regulations and IAS/IFRS

Abstract

The bachelor thesis „*Accounting and reporting of cryptocurrencies – comparison of Czech legal regulations and IAS/IFRS*“ deals with cryptocurrencies from the point of view of Czech legal regulations and International accounting reporting standards. The thesis defines the basic concepts and cryptocurrency principles, accounting and reporting methods for cryptocurrencies, and the conditions for the taxation of cryptocurrencies in the Czech Republic and the world. The thesis includes four practical examples. The first three cases compare the methods of taxation of cryptocurrencies between natural persons who only buy and sell cryptocurrencies, self-employed persons who mine cryptocurrencies and legal entities. The fourth case compares the accounting and reporting of cryptocurrencies by a legal entity according to the Czech legal regulations and IAS/IFRS, respectively.

Keywords: Cryptocurrencies, cryptography, bitcoin, ethereum, inventories, accounting, reporting, weighted arithmetic mean, international standards.

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	13
3.1 Charakteristika kryptoměn	13
3.1.1 Historie P2P měny	14
3.1.2 Kryptografie, vnitřní struktura bitcoinového systému	15
3.1.3 Deskripce nejobchodovanějších kryptoměn	17
3.1.4 Objem obchodů s kryptoměnou	19
3.2 Účtování a vykazování kryptoměn podle českých právních předpisů	21
3.2.1 Zásoby	23
3.2.2 Způsoby oceňování zásob při pořízení	23
3.2.3 Způsoby oceňování nakupovaných zásob při vyskladnění	24
3.2.4 Způsoby účtování zásob	25
3.2.5 Opravné položky k zásobám	28
3.3 Účtování a vykazování kryptoměn podle IAS/IFRS	29
3.3.1 IAS 2 Zásoby	30
3.3.2 IAS 38 Nehmotná aktiva	31
3.4 Zdanění kryptoměn v České republice	32
3.4.1 Daň z přidané hodnoty	32
3.4.2 Zdanění příjmů fyzických osob	32
3.4.3 Zdanění příjmů právnických osob	34
3.5 Zdanění kryptoměn ve světě	35
4 Vlastní práce	38
4.1 Příklad 1: Zdanění kryptoměn u nepodnikajících fyzických osob	38
4.2 Příklad 2: Zdanění kryptoměn u OSVČ	41
4.3 Příklad 3: Zdanění kryptoměn u právnických osob	43
4.4 Příklad 4: Komparace účtování a vykazování kryptoměn podle českých právních předpisů a IAS/IFRS	46
5 Výsledky a diskuse	53
6 Závěr.....	54
7 Seznam použitých zdrojů	56

8	Seznam obrázků, grafů, tabulek, schémat, příloh a zkratk.....	60
8.1	Seznam obrázků	60
8.2	Seznam grafů.....	60
8.3	Seznam tabulek.....	60
8.4	Seznam schémat	61
8.5	Seznam příloh.....	61
8.6	Seznam použitých zkratk.....	61
Přílohy	.....	63

1 Úvod

Kryptoměny jsou digitální měny, které využívají kryptografickou technologii pro zabezpečení transakcí a správu svého systému. Zatímco tradiční měny jsou vydávány centrálními bankami a jsou podporovány vládami, kryptoměny jsou decentralizované a fungují na základě matematických algoritmů. Tyto algoritmy zabezpečují integritu a bezpečnost transakcí a udržují celkovou stabilitu kryptoměnové sítě.

Historie kryptoměn sahá až do roku 2009, kdy byla vytvořena první kryptoměna bitcoin. Za autora první kryptoměny je považován člověk nebo skupina osob nazývaní se Satoshi Nakamoto. Jeho identita není doposud známá. Od té doby vzniklo mnoho dalších kryptoměn, jako jsou například ethereum, litecoin a mnoho dalších.

Kryptoměny jsou investicí s vysokými výnosy. V posledních letech však jejich hodnoty značně kolísají, což způsobuje, že investice do kryptoměn mohou být velmi riskantní a mohou způsobit ztrátu peněz. Kryptoměnové trhy jsou závislé na nabídce a poptávce, a tak se hodnoty kryptoměn prudce mění v krátkém časovém horizontu. Kromě investičních účelů se kryptoměny stávají stále populárnější i jako platební metoda. Mnoho společností a obchodů přijímá kryptoměny jako platbu za zboží či služby.

Bakalářská práce se bude věnovat především komparaci účtování a vykazování kryptoměn podle českých právních předpisů a podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Na modelových příkladech bude ukázáno, jak zdanit zisk z kryptoměn v případě fyzických osob, osob samostatně výdělečně činných a právnických osob.

V dnešní době je tato problematika důležitým tématem, protože stále více lidí a firem používá kryptoměny jako investiční nástroje nebo jako způsob platby. Neuvědomují si však, že se jedná o příjem jako každý jiný. Státy mají různé přístupy k regulaci a zdanění kryptoměn, ale existují i takové, kde jsou kryptoměny zakázané a jejich obchodování se považuje za nelegální.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je provést deskripci základních pojmů a principů fungování kryptoměn, charakterizovat právní úpravu obchodování s tímto druhem měny v ČR a ve vybraných státech. Hlavním cílem je na základě komparace identifikovat odlišnosti vykazování, oceňování a účtování kryptoměn dle právních předpisů ČR a IAS/IFRS a na základě zjištěných odlišností poté dokázat jejich vliv na výkonnost a finanční pozici účetních jednotek.

2.2 Metodika

Bakalářská práce bude rozdělena do dvou hlavních částí – teoretické a praktické. Literární rešerše bude vypracována pomocí syntézy tezí z tuzemských i zahraničních literárních zdrojů (monografických, časopiseckých a internetových). Praktická část práce bude založena na komparaci účtování a vykazování kryptoměn dle českých právních předpisů a IAS/IFRS. Zjištěné odlišnosti budou demonstrovány na ilustrativním příkladu fiktivní společnosti *Agricultor s.r.o.* Zmiňovaný podnikatelský subjekt, který bude předmětem analýzy, je právnickou osobou, proto musí ze zákona vést podvojně účetnictví. Pro demonstraci účtování kryptoměn podle IAS/IFRS bude použita směrná účtová osnova jako pro české právní předpisy, viz **příloha 2**. Závěry práce povedou ke generalizaci výsledků vlivu odlišností na účetní jednotky obchodující s kryptoměnami.

3 Teoretická východiska

3.1 Charakteristika kryptoměn

Kryptoměnu definuje odbor 75 - výkaznictví státu (2018) jako digitální měnu. „*Jedná se o nehmotné aktivum, které je elektronicky vytvořeno a uloženo. Digitální měny nejsou vydávány či regulovány centrální bankou ani orgánem veřejné moci a nemají právní status měny. Digitální měny jsou však akceptovány některými fyzickými či právníckými osobami jako majetek, který je možné převádět, uchovávat, anebo s ním obchodovat.*“

Kryptoměna však není pouze digitální měna, ale digitální peer-to-peer (dále jen P2P) měna. P2P je označení typu počítačových sítí, kde všechny uzly jsou si rovné a jednotliví klienti spolu komunikují přímo a bez existence centrálního serveru. V tomto typu počítačových sítí se s rostoucím množstvím uživatelů zvětšuje i přenosová kapacita sítě. Nevýhodou symetrie P2P je naopak obtížnost počátečního navázání komunikace (Stroukal, Skalický, 2021).

Podrobněji lze kryptoměnu definovat jako systém, který splňuje následující podmínky (Lánský, 2018):

- 1) *Systém nepotřebuje centrální autoritu, distribuovaně dosahuje shody o svém stavu.*
- 2) *Systém uchovává přehled o jednotkách dané kryptoměny a jejich vlastnictví.*
- 3) *Vlastnictví jednotek kryptoměny se prokazuje výhradně kryptograficky.*
- 4) *Systém definuje, zda mohou vznikat nové jednotky kryptoměny. Pokud mohou vznikat nové jednotky kryptoměny, systém definuje okolnosti jejich vzniku a způsob určení vlastnictví těchto nových jednotek.*
- 5) *Systém umožňuje provádět transakce, ve kterých dochází ke změně vlastnictví jednotek kryptoměny. Pokyn k provedení transakce může vydat pouze entita, která prokáže aktuální vlastnictví těchto jednotek.*
- 6) *Pokud jsou současně zadány dva rozdílné pokyny ke změně vlastnictví stejných jednotek kryptoměny, systém provede nejvýše jeden z nich.*

Výhodou kryptoměn je jejich anonymita. Kryptoměnu nevydává žádná centrální banka ani ji neovlivňuje vláda, proto mají uživatelé zajištěné soukromí a vlastnění kryptoměny prokazují pouze kryptograficky. Uživatelé nakupují kryptoměnu nejčastěji jako investici na kryptoměnových burzách z důvodu nízkých poplatků, rychlé transakce a snadného použití (Kmeť, 2022).

Nákup kryptoměn představuje velké riziko. Hodnota kryptoměny může rychle růst, ale naopak i rychle klesat. Příkladem je pokles ceny bitcoinu o 50 % v roce 2021 (Kmeť, 2022). Hrozbou pro obchod s kryptoměnou jsou hackeři. Kryptoměnové burzy umožňují nakupovat a prodávat kryptoměny pomocí webu nebo aplikace, jež poskytují online přístup, ten mohou hackeři využít. Protože trh funguje bez legislativních předpisů, hrozí riziko podvodů a zneužití (Rosulek, 2021).

3.1.1 Historie P2P měny

Za autora první kryptoměny jménem bitcoin je považován člověk nebo skupina osob nazývajících se Satoshi Nakamoto. Jeho identita není doposud známá. Za nejpravděpodobnějšího Satoshiho Nakamotu je považován americký programátor maďarského původu Nick Szabo (Stroukal a další, 2021).

V roce 2008 Satoshi Nakamoto zaregistroval internetovou doménu bitcoin.org. Následně zaslal rozšířenou verzi návrhu bitcoinového systému do kryptografické e-mailové diskusní skupiny. Prvním Satoshiho spolupracovníkem se stal Hal Finney. První blok s pořadovým číslem 0 byl vytvořen 3. 1. 2009. První transakce proběhla 12. 1. 2009 v bloku číslo 170, Satoshi Nakamoto odeslal 10 bitcoinů, příjemcem byl Hal Finney (Lánský, 2018).

Třetí provozovatel bitcoinového systému student informatiky Malmi (2009) přepracoval webové stránky *bitcoin.org*, aby byly srozumitelné pro širokou veřejnost a objasňovaly praktické přínosy bitcoinu. Vytvořil bitcoinové fórum *forum.bitcoin.org* (později *bitcointalk.org*) se záměrem přivést více uživatelů (Bitcoin Projec, 2023).

Dne 12. 10. 2009 proběhla v bloku číslo 24835 první transakce bitcoinů za dolary. Bylo prodáno 5 050 bitcoinů za 5,02 dolaru pomocí PayPal. V květnu 2010 se začaly využívat grafické karty pro těžbu bitcoinu. Rovněž byla provedena první transakce, kdy byly bitcoiny použity k zaplacení reálné věci. O dva měsíce později založil programátor Jed McCaleb bitcoinovou burzu *mtgox.com*. První den obchodování byl kurz 20 bitcoinů za dolar (Lánský, 2018).

Od roku 2011 začala vznikat první bitcoinová tržiště. Byla založena firma BitPay, která umožňovala obchodníkům přijímat platby v bitcoinech. V polovině roku 2012 započal vývoj specializovaného hardwaru určeného pouze na těžbu bitcoinu. O rok později český programátor Marek Palatinus dokončil vývoj hardwarové peněženky nazvané Trezor (Lánský, 2018).

V roce 2016 začaly bitcoinové bloky dosahovat své maximální velikosti 1 000 kB. Došlo k navýšení transakčních poplatků za zařazení transakce do bloku. Dne 1. 8. 2017 v bloku číslo 478 558 došlo k rozdělení bitcoinového systému na dva systémy: původní bitcoin a nový bitcoin cash (BCH) (Lánský, 2018).

3.1.2 Kryptografie, vnitřní struktura bitcoinového systému

„Kryptografie je matematická disciplína zabývající se šifrováním – převodem zpráv do/z utajené podoby, která je čitelná jen se znalostí šifrovacího klíče. Pokud klíč k dešifrování zprávy není stejný jako klíč k jejímu zašifrování (resp. pokud jsou tyto dvě informace oddělitelné), hovoříme o kryptografii asymetrické.“ (Stroukal, Skalický, 2021)

Právě znalostí kryptografie využívá ke svému bezpečnému fungování bitcoin, a to zejména hashovací funkce a digitální podpis.

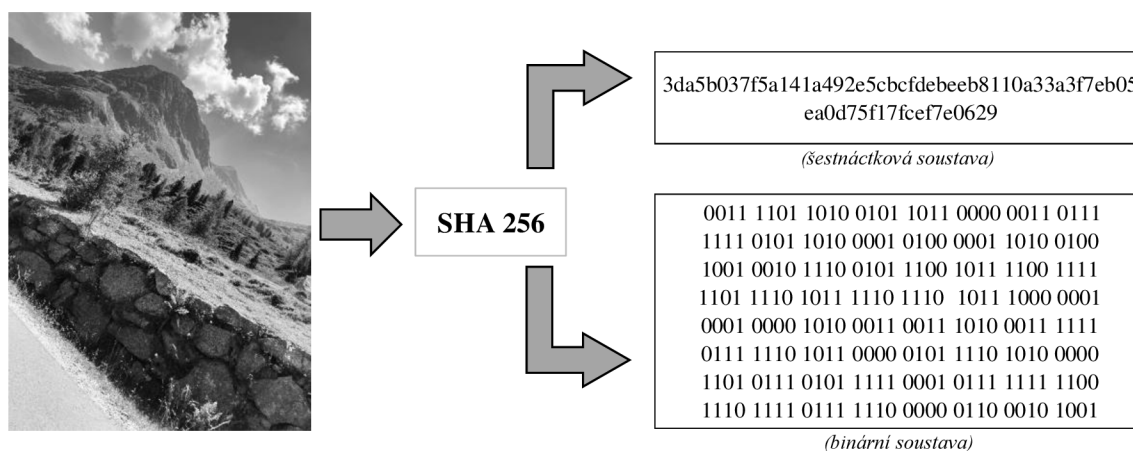
Hashovací funkce je matematická funkce, která přijímá libovolnou velikost vstupu, ale výstup má velikost fixní. Právě takovou funkci využívá systém bitcoin. SHA 256 (Secure Hash Algorithm 256) je algoritmus, který má vždy pevně daný výstup 256 bitů neboli 256 jedniček a nul. Toto číslo se obvykle přepisuje do šestnáctkové soustavy. Počet jedinečných hodnot, které můžeme vytvořit pomocí 256 bitů, je více než 115 tredecionů, přesněji (Weathers, 2019):

$(2^{256} = 115\ 792\ 089\ 237\ 316\ 195\ 423\ 570\ 985\ 008\ 687\ 907\ 853\ 269\ 984\ 665\ 640\ 564\ 039\ 457\ 584\ 007\ 913\ 129\ 639\ 936)$

Pokud se upraví vstup například jen přidáním čísla, písmene nebo mezery, výstup se nepředvídatelně změní. Je nemožné najít dva různé vstupy, které vyprodukují stejný výstup. Je-li znám výstupní hash funkce SHA 256, je nemožné získat z něj vstupní řetězec. Jedná se o jednosměrnou hashovací funkci (Weathers, 2019).

Soukromý klíč neboli 256bitové náhodné číslo je vytvořeno softwarově pomocí kryptograficky bezpečného generátoru pseudonáhodných čísel. Soukromým klíčem lze prokázat vlastnictví bitcoinu. Pokud soukromý klíč zná více osob, nelze určit skutečného vlastníka. V případě, kdy majitel zapomene soukromý klíč nebo je zničeno médium, na kterém je soukromý klíč uložen, nelze prokázat vlastnictví příslušných bitcoinů, ty jsou nenávratně ztraceny (Lánský, 2018).

Obrázek 1: Převod obrázku pomocí algoritmu SHA 256 do šestnáctkové soustavy a binární soustavy

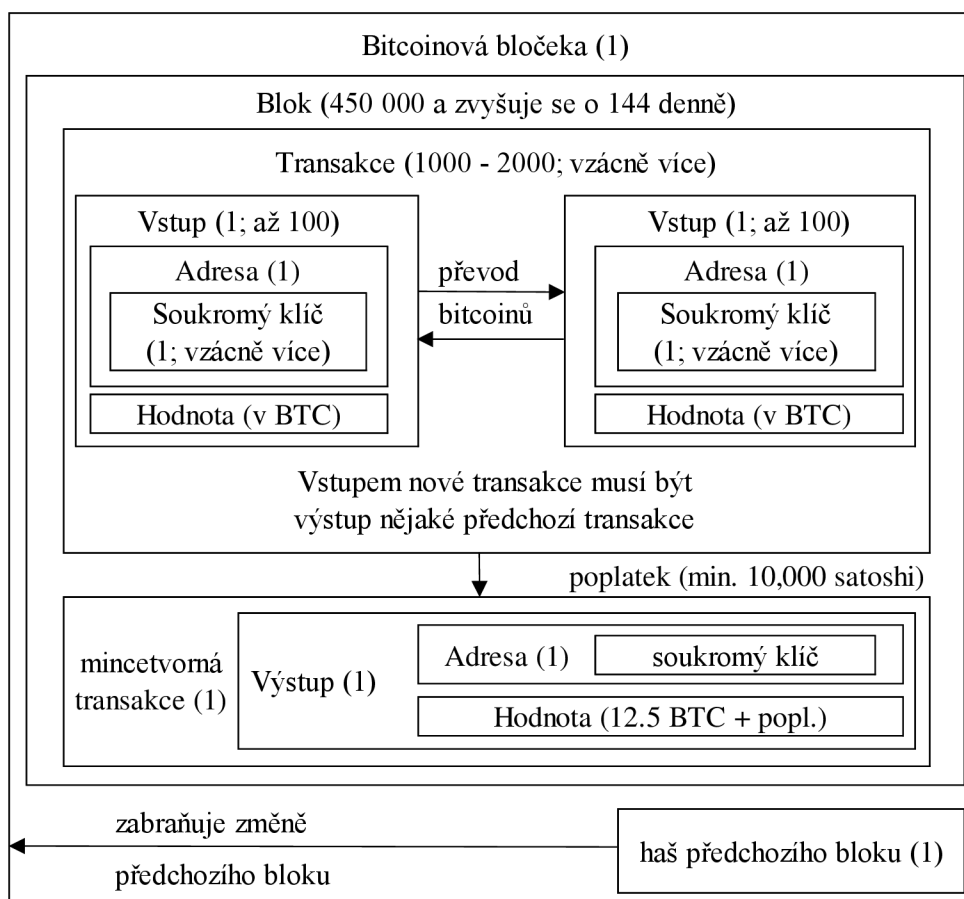
Zdroj: Vlastní zpracování

Bitcoinová adresa jednoznačně identifikuje příjemce platby. Jedná se o řetězec alfanumerických znaků, který lze vygenerovat off-line, neboť je pouze hashem veřejného klíče, který vznikl ze soukromého klíče. Majitel může prokázat vlastnictví konkrétní adresy podepsáním určité zprávy soukromým klíčem příslušejícím k dané adrese (Stroukal a další, 2021).

Informace o převodu bitcoinů z určité adresy na adresu jinou se nazývají transakce. Každý výstup transakce je tvořen dvojicí adresa a množství bitcoinů. Transakce musí být podepsána majiteli soukromých klíčů všech adres, které jsou součástí transakčních vstupů. Blok obsahuje transakce o maximální povolené velikosti 1 000 kB. Vzniká v průběhu procesu těžby. Blok obsahuje 80bajtovou hlavičku, která daný blok reprezentuje. Na hlavičku tohoto bloku je uplatněna hashovací funkce, která z ní vytvoří 256bitové číslo neboli hash. Tento hash musí splňovat podmínku, aby na daném počtu prvních bitů obsahoval hodnotu nula. Požadovaný počet nul se upravuje tak, aby se v bitcoinovém systému našlo správné řešení v průměru jednou za 10 minut. Blok se považuje za vytěžený, pokud jeho hash začíná na odpovídající počet nul. Pokud blok vytěžený nebyl, je nutné mírně pozměnit obsah. Změna obsahu probíhá pomocí změny dvou 32bitových čísel zvaných nonce. Díky vlastnosti hashovací funkce i malá změna v bloku vede ke zcela jinému hashi (Lánský, 2018). Odměnou za vytěžený blok je jedna speciální transakce zvaná mincovna, která nemá žádné vstupy. Výstupem transakce je adresa patřící úspěšnému tvůrci daného bloku. Výše odměny začínala na 50 BTC a každé 4 roky se snižuje o polovinu (Lánský, 2018). Aktuální výše odměny za těžbu bitcoinu činí 6,25 bitcoinu (VAJ, 2022).

Blockchain, v překladu řetězec bloků, je databáze všech transakčních bloků od prvního bloku vytěženého Satoshim až po ten právě těžený. Kopie databáze jsou rozesety po celém světě. Vzájemná provázanost bloků znemožňuje zpětnou manipulaci s platbami a dvojití utrácení (Prizker, 2020).

Schéma 1: Bitcoinová bločeka

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z (Lánský, 2018)

3.1.3 Deskripce nejobchodovanějších kryptoměn

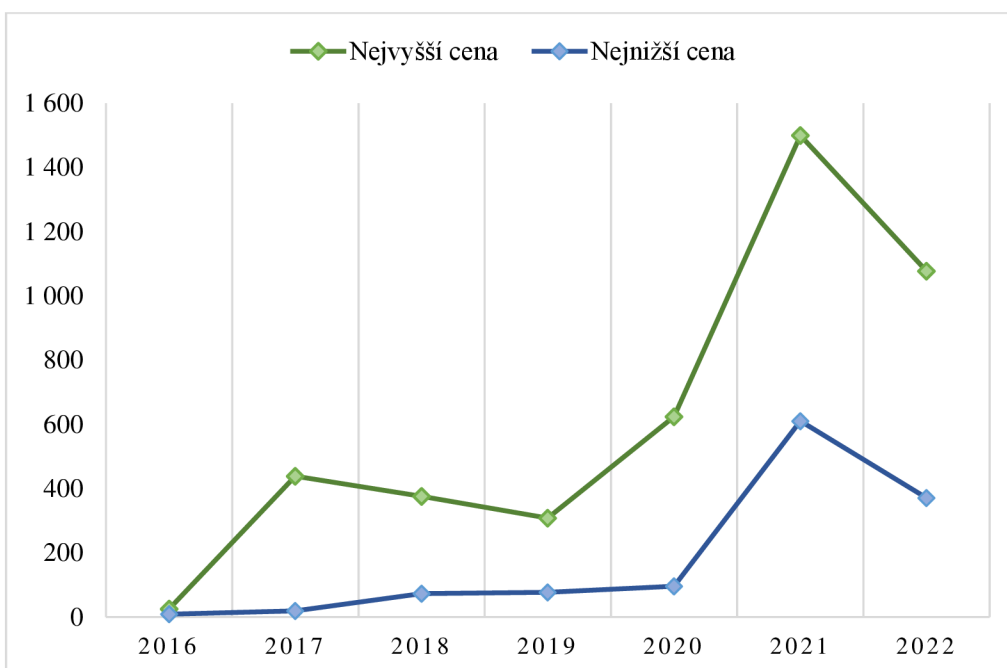
Aktuální informace o kryptoměnách uvádí webové stránky coinmarketcap.com – světově nejznámější webová stránka pro sledování cen kryptoaktiv v rychle rostoucím prostoru kryptoměn. Jejím posláním je přiblížit kryptoměnu maloobchodním uživatelům a poskytnout vysoce kvalitní a přesné informace pro vyvození vlastních informovaných závěrů (CoinMarketCap, 2023a).

Bitcoin (BTC)

Bitcoin je první a nejrozšířenější kryptoměna. Je to forma digitálních peněz, která existuje nezávisle na jakékoli vládě, státu nebo finanční instituci. Umožňuje peer-to-peer výměnu hodnoty v digitální sféře prostřednictvím použití decentralizovaného protokolu, kryptografie a mechanismu k dosažení globálního konsenzu o stavu pravidelně aktualizované veřejné účetní knihy transakcí (Bitcoin.com, 2022).

Jednotka bitcoinové měny se značí třísymbolovou značkou BTC. Jelikož konečné množství BTC v systému je pevně stanoveno, očekává se, že hodnota jednoho BTC bude vysoká pro běžné platby, proto je možné BTC dělit na mBTC (milibitcoin), μ BTC (mikrobitcoin) a satoshi. Jednotka satoshi představuje nejmenší dělitelnost bitcoinu (Stroukal a další, 2021).

Graf 1: Vývoj hodnoty BTC v letech 2016–2022 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z (CoinMarketCap, 2023b)

Z **grafu 1** lze vyčíst, že největší nárůst zaznamenal bitcoin v roce 2021.

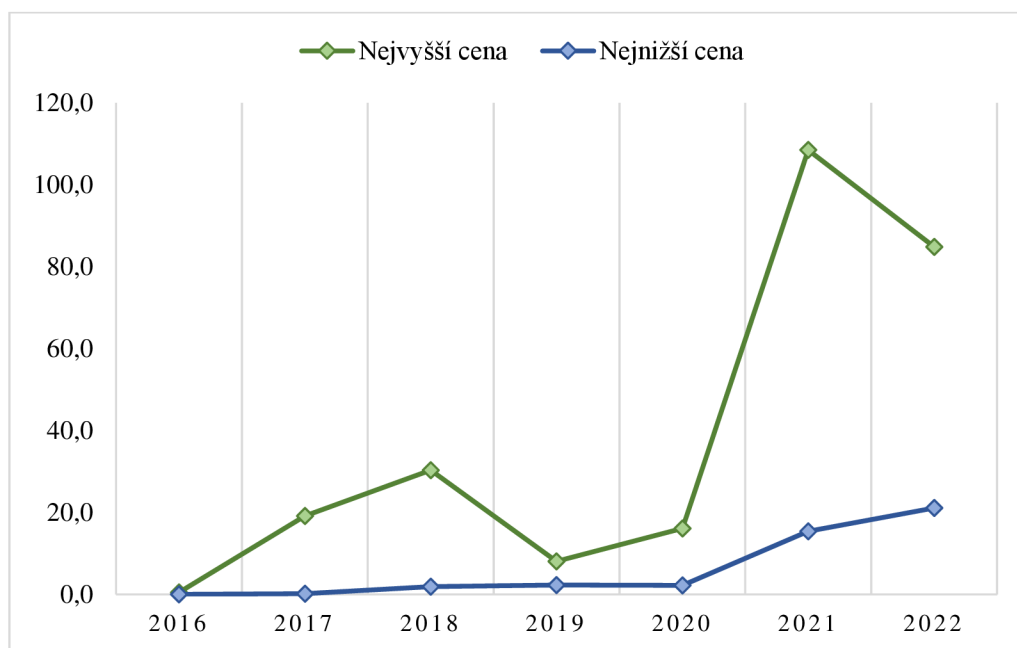
Ethereum (ETH)

Ethereum je decentralizovaná globální softwarová platforma poháněná technologií blockchain, nejlépe je známá pro svou kryptoměnu ETH. Platforma Ethereum byla spuštěna roku 2015 zakladatelem softwarové společnosti ConsenSys (Frankenfield, 2022). Od spuštění Etherea se jeho kryptoměna rozrostla a stala se druhou největší kryptoměnou podle tržní hodnoty. Převyšuje ji pouze bitcoin.

ETH je často přirovnáváno k bitcoinu. Ačkoliv jsou si tyto dvě kryptoměny velmi podobné, stále mezi nimi existují značné rozdíly. Jedním z nich je množství vytvořené kryptoměny. Maximální počet BTC, které mohou vstoupit do oběhu, je 21 milionů. Množství ETH však není omezené, ale potřebná doba ke zpracování bloku omezená je (Frankenfield, 2022).

Největší hodnoty dosáhlo Ethereum v roce 2021, kdy činilo přibližně 103 tis. Kč, viz **graf 2**.

Graf 2: Vývoj hodnoty ETH v letech 2016–2022 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z (CoinMarketCap, 2023b)

3.1.4 Objem obchodů s kryptoměnou

Za jeden z důležitých finančních ukazatelů kryptoměny se považuje její tržní kapitalizace. Tržní kapitalizace je součinem ceny jedné jednotky kryptoměny a aktuálního počtu jednotek kryptoměny. Cena jednotky kryptoměny je určena na základě tržních mechanismů. Může se však stát, že aktuální množství jednotek kryptoměny je v nepoměru s celkovým množstvím jednotek, které jsou skutečně v oběhu. Je to způsobeno například ztrátou soukromého klíče, kterým se prokazuje vlastnictví.

Kryptoměnu lze také vytvořit pouze za účelem rychlého zbohatnutí. Autor kryptoměny výrazně předtěží, ale do oběhu pustí jen velmi malou část jednotek. Tím cena jedné jednotky uměle vzroste, což zvýší její tržní kapitalizace. Kryptoměna se posune na přední pozice

v přehledu kryptoměn, tím přiláká další zájemce. Autor následně do oběhu vypustí velké množství předtěžených jednotek a cena se propadne, s tím i tržní kapitalizace. Z tohoto důvodu je lepším ukazatelem objem obchodů provedených s kryptoměnou na burzách, které vybírají za provedené obchody poplatky (Lánský, 2018).

Tabulka 1: Kryptoměny s největším objemem obchodů k 17. 2. 2023 v tis. Kč

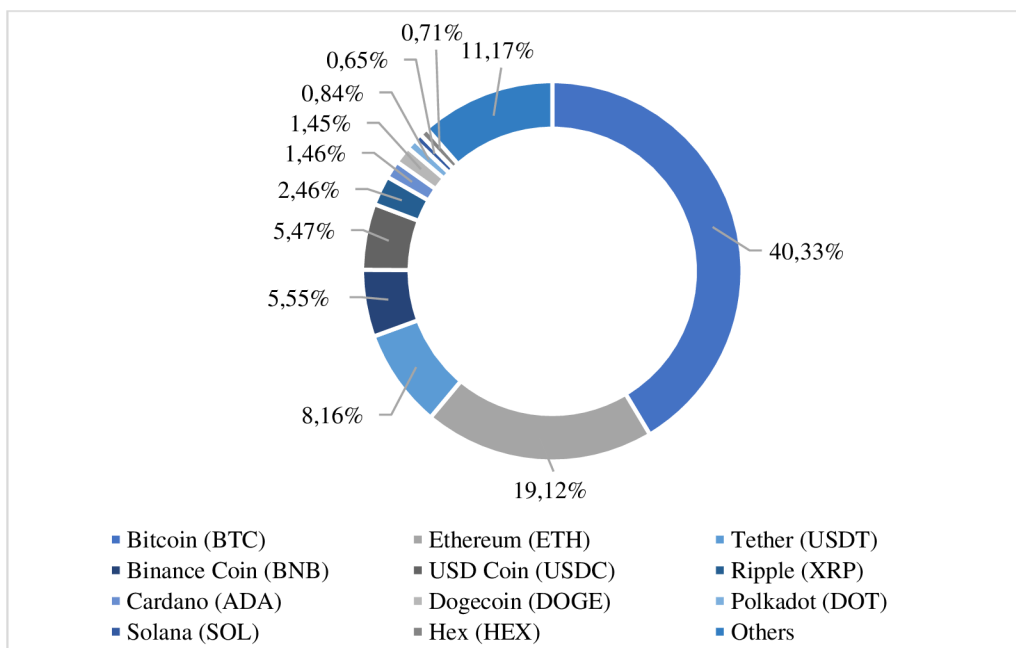
Č.	Kryptoměna	Aktuální cena	Nejnižší cena/rok	Nejvyšší cena/rok	Tržní kapitalizace
1.	Bitcoin (BTC)	529 271,51	345 667,09	1 065 580,26	10 211 516 220 669,00
2.	Ethereum (ETH)	37 060,60	19 857,33	79 197,17	4 535 248 335 100,00
3.	Tether (USDT)	22,30	21,02	22,21	1 564 308 825 611,00
4.	BNB (BNB)	6 904,08	4 089,32	10 189,06	1 090 140 310 869,00
5.	USD Coin (USDC)	22,29	22,10	22,41	928 896 949 336,00
6.	XRP (XRP)	8,66	6,44	20,12	440 125 435 598,00
7.	Binance USD (BUSD)	22,29	22,07	22,71	305 555 477 302,00
8.	Cardano (ADA)	8,78	5,33	27,54	304 275 702 089,00
9.	Polygon (MATIC)	31,91	7,15	38,69	278 718 325 811,00
10.	Dogecoin (DOGE)	1,93	1,10	3,95	255 890 605 128,00
11.	Solana (SOL)	503,88	180,41	3 169,25	189 963 751 202,00
12.	Polkadot (DOT)	149,94	93,94	526,67	173 577 977 235,00
13.	Shiba Inu (SHIB)	0,0002924	0,0001595	0,0006597	160 565 978 307,00
14.	Litecoin (LTC)	2 219,89	901,46	2 967,31	160 493 796 695,00
15.	Tron (TRX)	1,51	1,01	2,02	138 470 031 405,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z (CoinMarketCap, 2023b)

V **tabulce 1** je uveden seznam kryptoměn s nejvyšším objemem obchodů ke dni 17. 2. 2023. V prvním sloupci tabulky se nachází název kryptoměny a její symbol. Ve druhém sloupci je cena za jednu jednotku kryptoměny. Ve třetím sloupci je zaznamenána nejnižší hodnota kryptoměny za poslední rok. Naopak ve čtvrtém sloupci se nachází nejvyšší hodnota, které bylo v posledním roce dosaženo. V pátém sloupci je zaznamenán celkový objem obchodů s kryptoměnou. V tabulce je uvedeno 15 kryptoměn s nejvyšším objemem obchodů.

Graf 3: Tržní kapitalizace jednotlivých kryptoměn k tržní kapitalizaci všech kryptoměn na světě, k 15. 11. 2022

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z (Statista, 2022)

Objem obchodů s kryptoměnou se každý den pohybuje v řádech miliard dolarů. Největší zájem je o kryptoměny Bitcoin a Ethereum, které mají největší objem obchodů a zároveň i nejvyšší hodnotu.

3.2 Účtování a vykazování kryptoměn podle českých právních předpisů

Nejvyšším právním předpisem, který upravuje účetnictví České republiky, je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (Šteker, Otrusinová, 2021). Podle ustanovení § 1 zákon o účetnictví „*upravuje rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost, rozsah a způsob zveřejňování informací z účetnictví a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu*“.

Ostatní základní předpisy upravující české účetnictví jsou:

- vyhlášky k zákonu o účetnictví;
- české účetní standardy;
- vnitřní směrnice účetní jednotky.

Další předpisy, které mají vazbu na základní právní předpisy o účetnictví, jsou:

- zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech;
- zákon č. 125/2008 Sb., zákon o přeměnách obchodních společností a družstev;

- zákon č. 586/1992 Sb., zákon České národní rady o daních z příjmů;
- zákon č. 593/1992 Sb., zákon České národní rady o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů;
- zákon č. 235/2004 Sb., zákon o dani z přidané hodnoty;
- zákon č. 353/2003 Sb., zákon o spotřebních daních;
- zákon č. 16/1993 Sb., zákon České národní rady o dani silniční;
- zákon č. 338/1992 Sb., zákon České národní rady o dani z nemovitých věcí;
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce;
- zákon č. 589/1992 Sb., zákon České národní rady o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti;
- zákon č. 48/1997 Sb., zákon o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů;
- zákon č. 187/2006 Sb., zákon o nemocenském pojištění.

České právní předpisy problematiku účtování a vykazování digitálních měn konkrétně neupravují. K obchodování s bitcoiny vydala ČNB 10. února 2014 stanovisko, kde je mimo jiné uvedeno, že bitcoiny nejsou bezhotovostní peněžní prostředky ani elektronické peníze podle zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů. Ministerstvo financí proto doporučuje účtovat a vykazovat digitální měnu jako zásobu „svého druhu“ ve smyslu § 9 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. Digitální měny se v rozvaze doporučují vykazovat v souladu se zvoleným způsobem účtování na samostatném řádku v rámci zásob, a to položky „C.I.2 Nedokončená výroba“, „C.I.3.1 Výrobky“ nebo „C.I.3.2 Zboží“ (MF Odbor 75 - Výkaznictví státu, 2018).

Digitální měnu lze tedy pro účely účetnictví a daně z příjmu klasifikovat jako nehmotnou nemovitou věc, která se účtuje jako zásoba, konkrétně zásoba nehmotných věcí. Skutečnost, že jsou nehmotné, nemá pro účetnictví a daň z příjmu žádný význam.

3.2.1 Zásoby

Zásoby jsou součástí oběžných aktiv a představují jejich nejméně likvidní složku. Zásoby pořizuje účetní jednotka za účelem následného prodeje. Spotřeba zásob je jednorázová, a to v okamžiku jejich vyskladnění z důvodu prodeje, spotřebou ve výrobě nebo vyskladněním pro potřebu účetní jednotky (Šteker a další, 2021). Podrobné dělení zásob je rozepsáno níže, viz **příloha 1**.

Pro potřeby této bakalářské práce se budu dále věnovat pouze nedokončené výrobě, výrobkům a zboží podle sdělení Ministerstva financí k účtování a vykazování digitálních měn.

3.2.2 Způsoby oceňování zásob při pořízení

Podle zákona č. 563/1991 § 24 jsou účetní jednotky povinny oceňovat majetek nebo jeho části k okamžiku uskutečnění účetního případu či ke konci rozvahové dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se účetní uzávěrka sestavuje.

Stanovení hodnoty zásob lze provést třemi způsoby:

- *pořizovací cenou;*
- *vlastními náklady;*
- *reprodukční pořizovací cenou.*

Pořizovací cena

Podle zákona 500/2002 § 49 odst. 1 se pořizovací cenou rozumí cena, za kterou byl majetek pořízen, a náklady s jeho pořízením související. Těmito náklady jsou: přepravné vyúčtované dodavatelem nebo provedené účetní jednotkou, provize, clo a pojistné. Součástí pořizovací ceny zásob nejsou: úroky z úvěru a zápůjček poskytnutých na jejich pořízení, kursové rozdíly, smluvní pokuty a úroky z prodlení a jiné sankce ze smluvních vztahů.

$$(PC = \text{cena pořízení} + \text{náklady spojené s pořízením})$$

Vlastní náklady

Přírůstky zásob vlastní výroby se oceňují vlastními náklady na úrovni přímých nákladů a nepřímých nákladů, které jsou spojeny s výrobou. Nedoporučuje se do ocenění zásob zahrnovat správní režii (mzdy, energie, nájem apod.). Správní režii lze do ocenění zásob výjimečně zahrnout pouze v případě dodržení zásady opatrnosti, kdy například podnik vyrábí jen jeden výrobek s dlouhodobým výrobním cyklem (Valder, 2004).

Reprodukční pořizovací cena

Reprodukční pořizovací cenou je cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Tato forma ocenění se používá v případech (MF odbor 16, 2022):

- bezúplatného nabytí majetku s výjimkou peněz a cenin,
- majetku vytvořeného vlastní činností, pokud nelze zjistit vlastní náklady,
- pořízení DHM směnnou smlouvou, pokud není ve smlouvě sjednána pořizovací cena,
- vklad DHM a DNM, pokud nebyl oceněn podle společenské smlouvy či zakladatelské listiny,
- nově zjištěného a v účetnictví dosud nezachyceného DHM a DNM.

Z hlediska účetnictví stačí pro stanovení reprodukční pořizovací ceny odborný odhad. Pro vedení daňové evidence je nutné stanovit reprodukční pořizovací cenu na základě zákona o oceňování majetku (MF odbor 16, 2022).

3.2.3 Způsoby oceňování nakupovaných zásob při vyskladnění

U zásob totožného druhu nakoupených za různou pořizovací cenu je potřeba určit cenu při jejich vyskladnění.

Oceňování ve skutečných pořizovacích cenách

Metoda oceňování ve skutečných pořizovacích cenách eviduje zásoby nejen podle druhů, ale i podle dodávek u stejného druhu. Každý druh zboží nebo materiálu se při skladování eviduje v ceně, která byla vynaložena na jeho pořízení, a v této ceně se i vyskladňuje.

Vážený aritmetický průměr

Při uplatnění způsobu VAP se vypočítá průměrná cena zásob na skladě, v této ceně se poté zachycují úbytky zásob ze skladu. Průměr je možné vypočítat pouze v určitých intervalech (týdně, dekádně nebo maximálně měsíčně) a v celém tomto intervalu oceňovat úbytky zásob takto vypočtenou cenou (Skálová a další, 2022).

Metoda FIFO

V překladu znamená „první do skladu, první ze skladu“. Pro tuto metodu je potřeba mít zaznamenáno pořadí dodávek a jejich ceny. Nejprve účetně vyskladňujeme zásoby z první dodávky (resp. v ceně první dodávky), pak postupně z následujících. Nezáleží na tom, zda byla skutečně fyzicky vyskladněna první dodávka (Skálová a další, 2022).

3.2.4 Způsoby účtování zásob

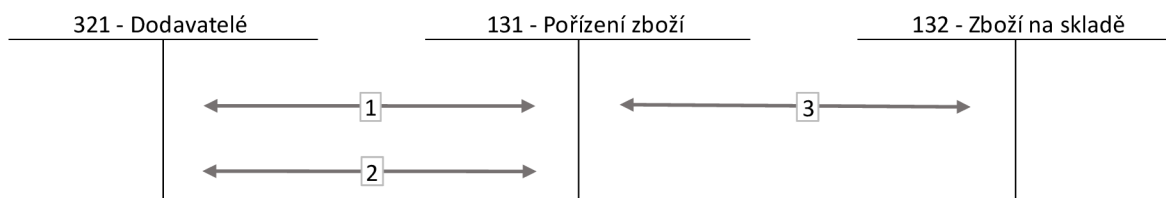
Operace související s pořízením a úbytkem zásob se v podvojném účetnictví provádí způsobem A nebo B.

Způsob A

V průběhu účetního období se zásoby účtují jako samostatné operace pro všechny přírůstky a všechny úbytky. Zásoby jsou evidovány na majetkových účtech účtové třídy 1, odkud se teprve poté vyskladňují do spotřeby. Stav a pohyb zásob se zachycuje v průběhu celého účetního období. Výhodou tohoto způsobu účtování zásob je podrobná evidence stavu zásob po celé účetní období (Hauzarová, 2016).

Kryptoměny řazené do položky „C.I.3.2 Zboží“ se účtují s využitím účtové skupiny 13 – Zboží. V průběhu účetního období se pořízení zboží účtuje na rozvahový účet aktivní 131 – Pořízení zboží a souvztačně na účet 321 – Dodavatelé nebo např. na účet 211 – Pokladna. Převzetí nakoupeného zboží na sklad se zaúčtuje na vrub účtu 132 – Zboží na skladě a ve prospěch účtu 131 – Pořízení zboží.

Schéma 2: Pořízení zboží způsobem A

Zdroj: Vlastní zpracování

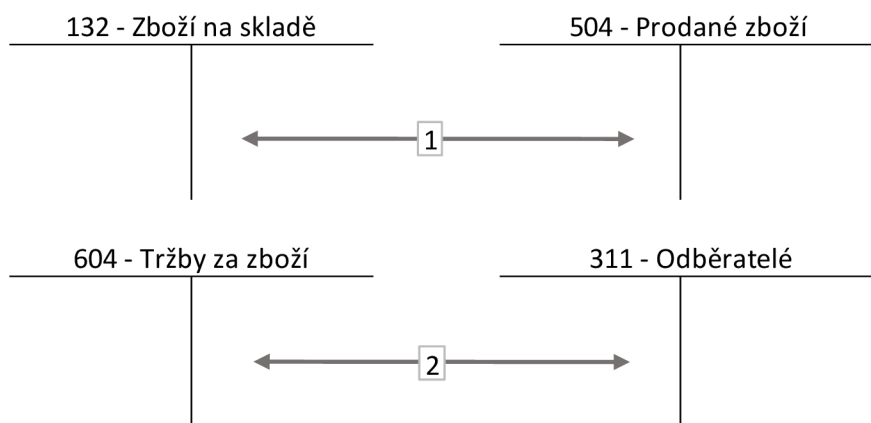
1 FAP – nákup zboží v ceně pořízení

2 FAP – doprava zboží

3 VÚD – příjem zboží na sklad v pořizovací ceně

Při prodeji se zboží vyskladňuje v pořizovací ceně na vrub účtu 504 – Prodané zboží a ve prospěch účtu 132 – Zboží na skladě. Prodej zboží v tržní ceně se uvede na vrub účtu 311 – odběratelé a ve prospěch účtu 604 – Tržby za zboží.

Schéma 3: Vyskladnění a následný prodej zboží způsobem A

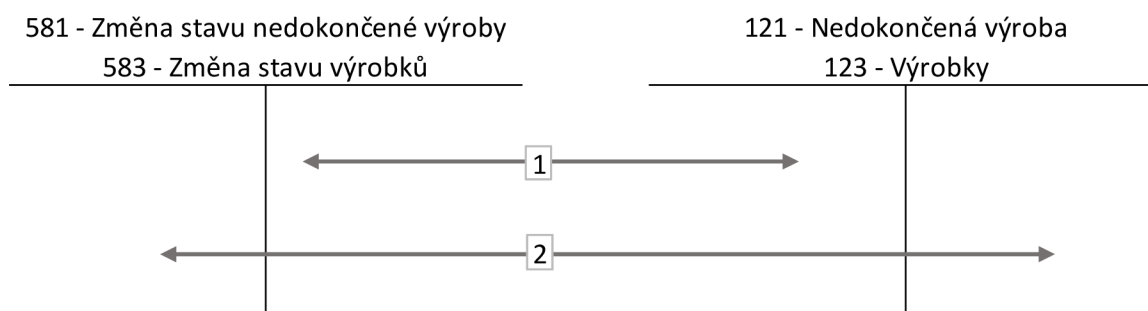
Zdroj: Vlastní zpracování

1 VÚD – vyskladnění v pořizovací ceně

2 FAV – prodej zboží v tržní ceně

Kryptoměny řazené do položek „C.I.2 Nedokončená výroba“ a „C.I.3.1 Výrobky“ budou účtovány s využitím účtových skupin 12 – *Zásoby vlastní činnosti* a 58 – *Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace*. Vznik nedokončené výroby/výrobku se zaúčtuje ve prospěch účtu 581 – *Změna stavu nedokončené výroby / 583 Změna stavu výrobků* a na vrub účtu 121 – *Nedokončená výroba / 123 – Výrobky*.

Schéma 4: Vznik nedokončené výroby/výrobků účtované způsobem A

Zdroj: Vlastní zpracování

1 VÚD – vznik nedokončené výroby / vznik výrobků

2 VÚD – zrušení změny stavu nedokončené výroby / zrušení změny stavu výrobků

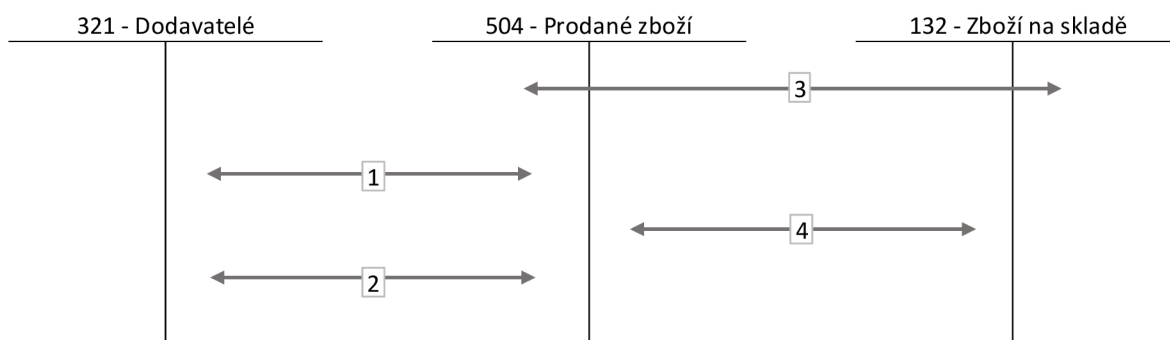
Způsob B

V průběhu účetního období účetní jednotky veškeré výdaje na pořízení zásob účtují rovnou na nákladové účty (tzv. do spotřeby). Na účty zásob se účtuje až na konci účetního období na základě provedené inventury. Výhodou tohoto způsobu účtování o zásobách je

nižší pracnost při vedení evidence zásob. Nevýhodou je v průběhu roku nedostupnost údajů o stavu zásob. Tímto způsobem mohou účtovat účetní jednotky, které mají dobře vedený systém skladového hospodářství (Hauzarová, 2016).

Kryptoměny řazené do položky „C.I.3.2 Zboží“ účtujeme při nákupu do „spotřeby“ na účet 504 – *Prodané zboží*. Při uzavírání účetních knih se počáteční stav účtu 132 – *Zboží na skladě* převede na vrub účtu 504 – *Prodané zboží*. Konečný stav se zaúčtuje podle skladové evidence ve prospěch nákladového účtu.

Schéma 5: Pořízení zboží způsobem B

Zdroj: Vlastní zpracování

1 FAP – nákup zboží

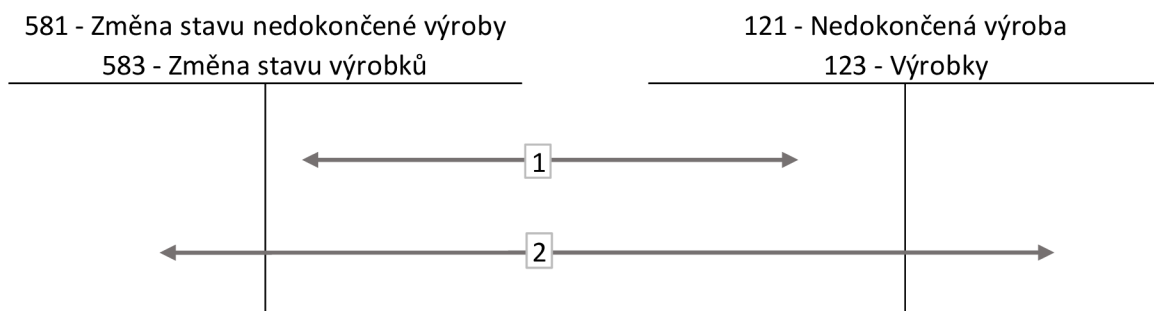
2 FAP – náklady související s pořízením zboží

3 VÚD – převod počátečního stavu

4 VÚD – převod konečného stavu

Při uzavírání účetních knih se celý počáteční stav proučtuje jako úbytek produkce a podle inventury zjištěný konečný stav zásob se zaúčtuje jako produkce běžného období převzatá na sklad (Valder, 2004).

Schéma 6: Uzavírání účetních knih způsobem B

Zdroj: Vlastní zpracování

1 VÚD – převod konečného stavu ze skladové karty na majetkový účet

2 VÚD – převod počátečního stavu do spotřeby

3.2.5 Opravné položky k zásobám

Opravné položky upravuje v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. a v návaznosti na vyhlášku č. 500/2002 Sb. Český účetní standard č. 005.

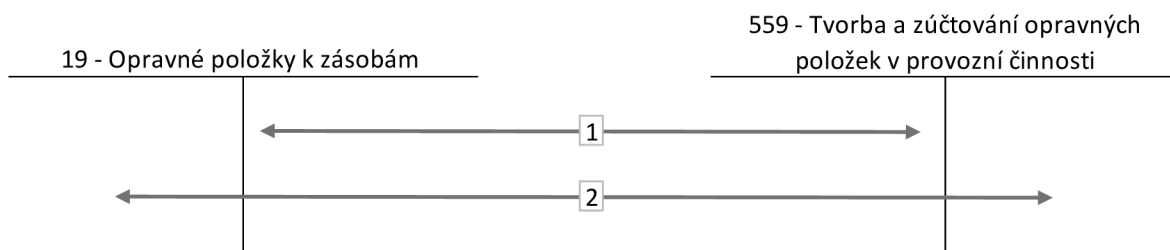
Opravné položky se vytvářejí pouze k účtům majetku v případech snížení jeho hodnoty v účetnictví prokázané na základě údajů inventarizace v souladu s ustanovením § 26 zákona o účetnictví: „*Pokud se při inventarizaci zásob zjistí, že jejich prodejní cena snížená o náklady spojené s prodejem je nižší než cena použitá pro jejich ocenění v účetnictví, zásoby se ocení v účetnictví a v účetní závěrce touto nižší cenou. Opravnými položkami se vyjadřuje přechodné snížení hodnoty majetku.*“ Opravné položky se vytvářejí pouze v případech, kdy snížení ocenění majetku v účetnictví není trvalého charakteru nebo není snížení ocenění vyjádřeno jiným způsobem (např. reálnou hodnotou). Opravné položky zabezpečují zásadu opatrnosti při vykazování účetního výsledku hospodaření (Skálová a dalš, 2022).

Opravné položky představují přechodné snížení hodnoty majetku, je to nepřímá forma snížení hodnoty. V okamžiku, kdy pominou důvody pro snížení hodnoty majetku, se opravná položka zruší. Vytváření opravných položek k navýšení hodnoty majetku je zakázáno. Při likvidaci opravné položky lze jít jen do jejího vyrušení do nuly, nesmí mít aktivní zůstatek (Skálová a další, 2022).

Během účetního období se vznik opravné položky účtuje na vrub nákladového účtu 559 – *Tvorba a zaúčtování opravných položek v provozní činnosti* a souvztažně se zapisuje na účty účetní skupiny 19 – *Opravné položky k zásobám*. V momentě zvýšení hodnoty majetku se celá výše opravné položky rozpustí. Tvorba opravné položky se zaúčtuje na vrub účtu 559 – *Tvorba a zaúčtování opravných položek v provozní činnosti* a ve prospěch účtové skupiny 19 – *Opravné položky k zásobám*. Rozpuštění opravné položky se zaúčtuje opačně.

Schéma 7: Tvorba opravné položky

Zdroj: Vlastní zpracování

1 VÚD – tvorba opravné položky k zásobám

2 VÚD – zrušení opravné položky (nebo její části)

3.3 Účtování a vykazování kryptoměn podle IAS/IFRS

Mezinárodní účetní standardy byly sepsány v 70. letech minulého století. Pro harmonizaci účetnictví byly nejdříve vydány Mezinárodní účetní standardy – International Accounting Standards (IAS). V roce 2001 se nové standardy začaly vydávat pod názvem Mezinárodní standardy účetního výkaznictví – International Financial Reporting Standards (IFRS). V současnosti působí oba typy standardů, a to do té doby, než budou IAS nahrazeny novými IFRS (Hýblová a další, 2020).

Interpretační výbor IFRS (interpretační orgán Rady pro mezinárodní účetní standardy – IASB) definoval kryptoměnu jako digitální nebo virtuální měnu, která je zaznamenávána v distribuované účetní knize, k zabezpečení využívá kryptografii, není vydávána jurisdikčním orgánem nebo jinou stranou a nevede k uzavření smlouvy mezi držitelem a jinou stranou (Interpretační výbor IFRS, 2019).

Interpretační výbor deklaroval, že účetní jednotka může držet kryptoměny za účelem prodeje v blízké budoucnosti a generování zisku. Za těchto okolností se držení kryptoměn vztahuje k IAS 2 Zásoby. V případě dlouhodobé držby kryptoměny se účetní jednotka bude řídit IAS 38 Nehmotná aktiva (Interpretační výbor IFRS, 2019).

3.3.1 IAS 2 Zásoby

Cílem standardu IAS 2 je stanovit způsob účetního zobrazení zásob. Standard definuje zásoby jako aktiva držená za účelem prodeje v běžném podnikání – zboží, v procesu výroby pro takovýto prodej nebo ve formě materiálu nebo obdobných dodávek – nedokončená výroba a výrobky, které se spotřebují ve výrobním procesu nebo při poskytování služeb – materiál (IAS 2).

Oceňování zásob

Zásoby se oceňují náklady na pořízení, nákladovými vzorci nebo čistou realizovatelnou hodnotou.

a) Náklady na pořízení

Náklady na pořízení zahrnují náklady na koupi, náklady na přeměnu a ostatní náklady. Náklady na koupi zásob zahrnují cenu pořízení, daně, dovozní cla, náklady na dopravu, náklady na manipulaci a další náklady přímo přiřaditelné pořízení zásob. Náklady na koupi jsou snižovány o obchodní srážky, slevy atd. Náklady na přeměnu zahrnují náklady, které přímo souvisí s výrobou. Jedná se o přímé osobní náklady a pevnou a variabilní výrobní režii související s přeměnou materiálu na hotové výrobky. Ostatní náklady se zahrnují do ocenění zásob, pokud byly vynaloženy v souvislosti s uvedením zásob na jejich současné místo a do současného stavu (Jílek, a další, 2012).

b) Nákladové vzorce

Zásoby, které není možné mezi sebou zaměnit, se oceňují individuálními pořizovacími náklady. Konkrétním zásobám se přiřazují jejich konkrétní náklady. Tento postup oceňování je používán v případě zásob pro určitý projekt (Jílek, a další, 2012). Pro zásoby, které jsou běžně mezi sebou zaměnitelné, lze použít metodu FIFO nebo VAP (Bohušová, 2008).

c) Čistá realizovatelná hodnota

Čistá realizovatelná hodnota je odhad prodejní ceny snížený o odhad nákladů na dokončení a odhad nákladů k uskutečnění prodeje. Jedná se o hodnotu, kterou jednotka očekává, že získá z prodeje zásob na základě nejspolehlivějších podkladů, které jsou k dispozici v době odhadu (Jílek, a další, 2012).

3.3.2 IAS 38 Nehmotná aktiva

Cílem standardu IAS 38 je určit pravidla pro oceňování, zachycování a vykazování nehmotných aktiv. Standard definuje nehmotné aktivum jako nepeněžní aktivum bez fyzické podstaty (IAS 38). Běžnými příklady nehmotných aktiv jsou počítačové programy, patenty, autorská práva, filmy, koncese (Jílek, a další, 2012).

Nehmotné aktivum musí přinést podniku v budoucnu ekonomický prospěch. Musí splňovat kritérium identifikovatelnosti neboli musí být oddělitelné od účetní jednotky (lze je prodat, převést). Standard požaduje, aby účetní jednotka měla nad aktivem plnou kontrolu, tedy přístup k budoucím ekonomickým užitkům z něho plynoucích, a měla schopnost zamezit přístupu k těmto užitkům třetím stranám (Jílek, a další, 2012).

Oceňování nehmotných aktiv

a) Ocenění v okamžiku pořízení

Při pořízení se nehmotné aktivum oceňuje pořizovací cenou, která je tvořena nákupní cenou aktiva, včetně dovozního cla a nerefundovatelných daní zaplacených při nákupu po odečtu obchodních slev a rabatů. Dále jsou tu náklady na zaměstnanecké požitky (mzdy a platy), honoráře pro odborníky vznikající přímo z uvádění aktiva do provozního stavu a úroky spojené s pořízením nehmotného aktiva (Bohušová, 2008).

b) Ocenění v průběhu držení aktiva

Účetní jednotka může v průběhu držení nehmotného aktiva oceňovat tato aktiva pomocí modelu historických cen nebo přeceněním. Podle modelu historických cen je aktivum v průběhu doby životnosti odepisováno, je vykázáno ve výši pořizovacích nákladů snížených o veškeré kumulované odpisy. Nehmotné aktivum lze přecenit na úroveň reálné hodnoty aktiva k datu přecenění. Častost přecenění je závislá na vývoji tržních cen tak, aby se účetní ocenění významně nelišilo od aktuální výše reálné hodnoty, která odpovídá cenám na aktivním trhu. Po přecenění se aktivum dále amortizuje (Bohušová, 2008).

Opotřebení nehmotných aktiv

Opotřebení nehmotných aktiv rozlišuje standard na dvě skupiny – aktiva, u kterých lze určit dobu životnosti, a aktiva, u kterých dobu použitelnosti určit nelze (Bohušová, 2008).

Nehmotná aktiva s určitou dobou použitelnosti jsou amortizována po dobu životnosti. Při odepisování nehmotných aktiv je odepisatelná částka systematicky rozdělena na celé období použitelnosti aktiva. Účetní jednotka začíná majetek odepisovat v okamžiku zahájení užívání aktiva a ukončuje jeho odepisování v případě prodeje nebo vyřazení. Nejčastěji používanou metodou odepisování je lineární metoda, dále může účetní jednotka použít metodu degresivní nebo výkonové odpisy (Bohušová, 2008).

Nehmotná aktiva s neurčitou dobou použitelnosti se neodepisují. Tato aktiva jsou testována na snížení hodnoty v souladu s IAS 36 – Snížení hodnoty aktiv porovnáním zpětně získatelné částky s účetní hodnotou (Bohušová, 2008).

3.4 Zdanění kryptoměn v České republice

3.4.1 Daň z přidané hodnoty

Všechny členské státy Evropské unie se řídí jednotnou úpravou DPH na základě rozhodnutí Soudního dvora EU, proto nedochází k rozdílným přístupům jednotlivých států, jako je tomu např. u daně z příjmů (Hanych, a další, 2018).

Těžba kryptoměn není předmětem daně z přidané hodnoty. Prodej nebo směna kryptoměn za zboží či službu jsou od této daně plně osvobozeny. Pokud se uskutečňují plnění osvobozené od daně, ztrácí se nárok na odpočet DPH i u přijatých plnění (Křída, 2021).

3.4.2 Zdanění příjmů fyzických osob

Podle zákona č. 586/1992, o daních z příjmu, je předmětem daně každý příjem, při kterém dochází ke zvýšení hodnoty majetku. Příjem může být peněžní či nepeněžní (dosažený i směnou).

V případě, že fyzická osoba kryptoměnu netěží, ale získá ji nákupem, a následně ji prodá, se příjem z tohoto obchodu nepokládá za příjem z podnikání, ale za ostatní příjem dle § 10. Základem daně z příjmu je rozdíl mezi výdajem na nákup kryptoměny a příjmem z jejího prodeje nebo z její směny za jinou kryptoměnu, zboží či službu. Není možné kompenzovat mezi sebou zisk z prodeje krypta se ztrátou z obchodování nemovitostí nebo akcií a opačně. Podle pravidel § 10 je však možné kompenzovat zisk a ztrátu z obchodování různých druhů kryptoměn (Portál Finex, 2019).

Pokud se fyzická osoba rozhodne pro těžbu kryptoměny, musí si zřídit živnostenské oprávnění a přihlásit se k sociálnímu a zdravotnímu pojištění. Těžbou kryptoměny je nabýván majetek vlastní činností, přičemž příjem vzniká v okamžiku, kdy je kryptoměna směněna nebo prodána. Jedná se o poskytovanou službu. Příjem z tohoto podnikání se zdaňuje dle § 7 zákona o dani z příjmu a uplatňují se náklady na dosažení příjmu (Portál Finex, 2019).

Schéma 8: Výpočet roční daňové povinnosti (DPFO)

dílčí základy daně	§ 6 příjmy
	§ 7 příjmy – výdaje (paušální nebo skutečné)
	§ 8 příjmy
	§ 9 příjmy – výdaje (paušální nebo skutečné)
	§ 10 příjmy – výdaje
= Základ daně = součet dílčích základů daně	
– § 15 nezdanitelné části základu daně	
– § 34, § 34a, §34g, §34h odčitatelné položky	
= Základ daně ÷ na celá sta dolů	
* § 16 sazba daně 15 % (23 %)	
= Daň ÷ na celé koruny nahoru	
– § 35ba a § 35bb slevy na dani	
– § 35c daňové zvýhodnění na děti	
= Daňová povinnost nebo daňový bonus	
– zaplacené zálohy	
= Daňová povinnost (nedoplatek, přeplatek nebo daňový bonus)	

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro výpočet roční daňové povinnosti je nejprve nutné určit základ daně, který se spočítá jako součet dílčích základů daně snížený o nezdanitelné části základu daně (§ 15) a odčitatelné položky (§ 34). Základ daně zaokrouhlený na celá sta dolů se vynásobí daňovou sazbou 15 % (pokud část základu daně přesahuje 48násobek průměrné mzdy, sazba daně pro tuto část činí 23 %). Od výsledné daně zaokrouhlené na celé koruny nahoru se následně odečtou slevy na dani (§ 35–§ 35bb) a daňové zvýhodnění na děti (§ 35c). Po odečtení vzniká

daňová povinnost nebo daňový bonus, od kterého se odečtou zaplacené zálohy. Tím vzniká konečná daňová povinnost – nedoplatek, přeplatek nebo daňový bonus.

Veškeré sazby potřebné k výpočtu roční daňové povinnosti viz **příloha 2**.

3.4.3 Zdanění příjmů právnických osob

Právnická osoba nabízející služby nebo zboží za kryptoměny musí vystavit fakturu nebo účet v korunách a k tomu připsat ekvivalent v dané kryptoměně podle její aktuální hodnoty. Pro účely daně z příjmu pak bude počítáno pouze s hodnotou v korunách (Rutteová a další, 2022).

Při nákupu daňově uznatelné položky za kryptoměnu musí být opět vše vyčísleno v korunách. Zdanitelným ziskem je rozdíl hodnoty kryptoměny v době jejího pořízení oproti době její směny. Pokud došlo k nárůstu hodnoty kryptoměny, je nutné tento nárůst zdanit (Rutteová a další, 2022).

Schéma 9: Výpočet roční daňové povinnosti (DPPO)

Výsledek hospodaření (výnosy – náklady)

- výnosy vyňaté ze zdanění
  - výnosy osvobozené (§ 19-19b)
  - výnosy zdaněné samostatně (§ 20b)
  - + výnosy mimoúčetní
  - + náklady související s vyjmutými příjmy (§ 24)
  - + náklady daňově neuznané (§ 25)
-

= Průběžný základ daně

- odčitatelné položky (§ 34, § 34a, § 34g, § 34h)
-

= Základ daně ≙ na celé tisíce korun dolů

- * sazba daně 19 % (§ 21)
-

= Daň

- slevy na dani (§ 35ba a § 35bb)
-

= Daňová povinnost (nedoplatek nebo přeplatek)

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro výpočet roční daňové povinnosti je nejprve nutné určit výsledek hospodaření, který se spočítá jako rozdíl mezi výnosy a náklady souvisejícími s daným účetním obdobím. Od výsledku hospodaření se odečtou výnosy vyňaté ze zdanění, výnosy osvobozené (§ 19–19b), výnosy zdaněné samostatně (§ 20b), naopak se přičtou výnosy mimoúčetní, náklady související s vyjmutými příjmy (§ 24) a náklady daňově neuznané (§ 25), tak vznikne průběžný základ daně. Od průběžného základu daně se odečtou odčitatelné položky (§ 34, § 34a, § 34g, §34h), tím se získá základ daně, který je nutné zaokrouhlit na celé tisíce dolů. Zaokrouhlený základ daně si vynásobíme daňovou sazbou 19 % (§ 21). Od daně jsou odečteny slevy na dani (§ 35ba a § 35bb), tak vzniká konečná daňová povinnost (nedoplatek nebo přeplatek).

3.5 Zdanění kryptoměn ve světě

Kryptoměny jsou v současné době regulovány pouze v několika zemích světa. Jednotlivé státy přistupují ke kryptoměnám podle vlastních legislativ. Hlavní překážkou pro jednotný postup je nedostatečně jasná a společná terminologie. Používají se různé pojmy, často zaměnitelné a bez jasné definice (Wolf, 2019).

Nejčastěji kryptoměna ve světě spadá pod nemovitost nebo digitální aktiva. Do nemovitých věcí ji řadí např. Austrálie, Francie nebo Spojené státy americké, naopak v digitálních aktivech ji nalezneme např. v Izraeli, Panamě nebo Švédsku. V Evropě existují 3 státy, které na rozdíl od České republiky klasifikují kryptoměnu jako peníze – Dánsko, Německo a Velká Británie. Dánsko považuje bitcoin za decentralizovaný platební systém, který není oficiální měnou, proto se na něj nevztahuje zákon o daňové kontrole. Německo klasifikuje bitcoin jako soukromé peníze, a proto jej označuje za cizí měnu, která podléhá progresivní dani z příjmu. Velká Británie považuje kryptoměnu za měnu v případě, že je používána jako platební metoda nebo investice (Anon, 2022).

Kryptoměny často podléhají progresivní dani z příjmu, která zatěžuje obyvatelstvo s vyššími příjmy. Je to z důvodu, že progresivní daňové sazby rostou se zvyšujícím se zdanitelným příjmem (Hovorka a další, 2020).

V dnešní době stále existují státy, kde kryptoměna zůstává ilegální. Bolívie a Ekvádor roku 2014 zakázaly veškeré aktivity navázané na bitcoin. V Asii jsou kryptoměny zakázány v Kyrgyzstánu a Bangladéši. Saúdská Arábie, Libanon a Jordánsko varují před používáním kryptoměn, ale nejsou zde pokládány za ilegální (Wolf, 2019).

V **tabulce 2** je uveden seznam států, které legislativně upravují kryptoměnu. Každý stát přistupuje ke zdanění kryptoměny jiným způsobem. Jinak ji klasifikuje i zdaňuje.

Tabulka 2: Zdanění kryptoměn ve světě

Stát	Klasifikace	Typ daně	Sazba daně
Austrálie	Nemovitost	Progresivní daň z příjmu	19-45%
		Daň za zboží a služby	10%
Bělorusko	Digitální aktivum	Bez uzákonění	Bez uzákonění
Brazílie	Aktivum	Daň z kapitálového zisku	15%
Čína	Virtuální komodita	Progresivní daň z příjmu	3-45%
Dánsko	Soukromé peníze	Bez uzákonění	Bez uzákonění
Francie	Nemovitost	Daň z kapitálového zisku	30-34%
Indie	Digitální aktivum	Progresivní daň z příjmu	0-30%
		Daň za zboží a služby	18%
Izrael	Digitální aktivum	Progresivní daň z příjmu	10-50%
		Daň z přidané hodnoty	17%
Japonsko	Nemovitost	Progresivní daň z příjmu	5-45%
		Spotřební daň	8%
Jihoafrická republika	Nehmotný majetek	Progresivní daň z příjmu	18-45%
Jižní Korea	Nemovitost	Daň z příjmů	20,9%
		Daň z přidané hodnoty	7%
Kanada	Aktivum	Progresivní daň z příjmu	15-33%
Malta	Komodita	Bez uzákonění	Bez uzákonění
Německo	Soukromé peníze	Progresivní daň z příjmu	0 - 45%
Nizozemsko	Aktivum	Daň z příjmů	30%
Panama	Digitální aktivum	Bez uzákonění	Bez uzákonění
Portugalsko	Bez uzákonění	Bez uzákonění	Bez uzákonění
Rusko	Digitální aktivum	Daň z příjmů	13%
Singapore	Nemovitost	Bez uzákonění	Bez uzákonění
Slovensko	Movitost	Bez uzákonění	Bez uzákonění
Spojené arabské emiráty	Nehmotný majetek	Bez uzákonění	Bez uzákonění
Spojené státy americké	Nemovitost	Progresivní daň z příjmu	10-37%
		Daň z kapitálového zisku	0-20%
Švédsko	Digitální aktivum	Progresivní daň z příjmu	0-57%
Švýcarsko	Movitost	Progresivní daň z příjmu	7-34%
		Progresivní daň z bohatství	0-0,67%
Turecko	Komodita	Progresivní daň z příjmu	15-35%
Velká Británie	Soukromé peníze / aktivum	Progresivní daň z příjmu	19%
		Korporátní daň	0-45%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z (Zignaly, 2022)

4 Vlastní práce

4.1 Příklad 1: Zdanění kryptoměn u nepodnikajících fyzických osob

Fyzická osoba pan Jindřich Čech měl v roce 2022 průměrný měsíční příjem 38 911 Kč ze zaměstnání. Úhrn sražených záloh činil 50 031 Kč.

V červenci 2022 začal obchodovat s kryptoměnami v bankovní aplikaci Revolut. Postupně nakupoval bitcoin (BTC), Ethereum (ETH) a BNB. Náklady na jednotku kryptoměny při prodeji stanovil pomocí metody váženého aritmetického průměru. Z některých prodejů byl generován zisk, z některých naopak ztráta. Celkový zisk/ztrátu z prodeje spočítal metodou váženého aritmetické průměru, viz **tabulka 3**.

Další informace:

- Dvakrát daroval krev bezpříspěvkové organizaci.
- Penzijní připojištění zaplatil v celkové výši 18 000 Kč.
- Podepsal prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob.
- Uplatňuje slevu na manželku žijící s poplatníkem v jedné domácnosti, která nemá vlastní příjem přesahující 68 000 Kč ročně.
- Uplatňuje slevu na umístění dítěte v předškolním zařízení, školkovné činilo měsíčně 800 Kč.
- Uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě ve věku 3 let.

Tabulka 3: Výpočet zisku z prodeje kryptoměn metodou VAP

VÁŽENÝ ARITMETICKÝ PRŮMĚR									
datum	množství BTC			cena za BTC (Kč)	celková cena (Kč)			kurz BTC (Kč)	zisk/ztráta z prodeje
	nákup	prodej	stav		nákup	prodej	stav		
01.07.2022	0,30		0,30	457 769,00	137 330,70		137 330,70	457 769,00	
23.07.2022	0,70		1,00	528 070,00	369 649,00		506 979,70	528 070,00	
18.09.2022		0,20	0,80	506 979,70		101 395,94	405 583,76	483 053,00	-4 785,34
21.10.2022	0,10		0,90	438 968,00	43 896,80		449 480,56	438 968,00	
09.11.2022		0,75	0,15	499 422,84		374 567,13	74 913,43	446 171,00	-39 938,88
datum	množství ETH			cena za ETH (Kč)	celková cena (Kč)			kurz ETH (Kč)	zisk/ztráta z prodeje
	nákup	prodej	stav		nákup	prodej	stav		
02.07.2022	1,00		1,00	24 815,00	24 815,00		24 815,00	24 815,00	
16.07.2022	2,50		3,50	28 718,00	71 795,00		96 610,00	28 718,00	
26.07.2022	0,50		4,00	32 711,00	16 355,50		112 965,50	32 711,00	
14.08.2022		3,20	0,80	28 241,38		90 372,40	22 593,10	48 547,00	64 978,00
18.09.2022	1,30		2,10	31 955,00	41 541,50		64 134,60	31 955,00	
04.11.2022		2,10	0,00	30 540,29		64 134,60	0,00	39 872,00	19 596,60
datum	množství BNB			cena za BNB (Kč)	celková cena (Kč)			kurz BNB (Kč)	zisk/ztráta z prodeje
	nákup	prodej	stav		nákup	prodej	stav		
27.07.2022	4,00		4,00	5 940,00	23 760,00		23 760,00	5 940,00	
16.10.2022	2,20		6,20	6 441,00	14 170,20		37 930,20	6 441,00	
06.11.2022		5,00	1,20	6 117,77		30 588,87	7 341,33	8 508,00	11 951,13
								Celkem	51 801,51

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě použití metody VAP byla spočítána ztráta z prodeje BTC v hodnotě 44 724,22 Kč, zisk z prodeje ETH v hodnotě 84 574,6 Kč a zisk z prodeje BNB v hodnotě 11 951,13 Kč. Celkový zisk z prodeje kryptoměn činil 51 801,51 Kč.

Tabulka 4: Výpočet daně z příjmů fyzických osob

Úhrn příjmů ze závislé činnosti (§ 6)	466 932,00 Kč
Úhrn ostatních příjmů (§ 10)	51 801,51 Kč
Součet dílčích základů daně	466 932,00 Kč
Nezdanitelné části základu daně (§ 15)	
- dar krve bezpříspěvkové organizaci	6 000,00 Kč
- penzijní připojištění	6 000,00 Kč
Snížený základ daně (na celá sta dolů)	454 900,00 Kč
Daň 15 % (§ 16)	68 235,00 Kč
Slevy na dani (§ 35ba a § 35 bb)	
- sleva na poplatníka	30 840,00 Kč
- sleva na manžela/manželku	24 840,00 Kč
- sleva na umístění dítěte	9 600,00 Kč
Daň po slevách	2 955,00 Kč
Daňové zvýhodnění na děti (§ 35)	15 204,00 Kč
Daň po uplatnění daňového zvýhodnění	-12 249,00 Kč
Úhrn sražených záloh	50 031,00 Kč
Přeplatek na dani	-62 280,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

V **tabulce 4** výše je uveden výpočet roční daňové povinnosti za rok 2022 pana Čecha. Nejdříve se sečetl úhrn příjmů ze závislé činnosti (navýšený o úhrn povinného pojistného z příjmů) a úhrn ostatních příjmů z prodeje kryptoměn. Tyto dvě složky tvoří základ daně. Od základu daně se odečetly nezdanitelné části základu daně – dar krve bezpříspěvkové organizaci a penzijní připojištění zaplacené v hodnotě 18 000 Kč snížené o 12 000 Kč. Po odečtu se snížený základ daně zaokrouhlil na celá sta dolů a vypočetla se 15% daň. Od daně se odečetly slevy na dani – sleva na poplatníka, sleva na manžela/manželku a sleva na umístění dítěte. Od výsledné daně po slevách bylo odečteno daňové zvýhodnění na děti. Daň po uplatnění daňového zvýhodnění se následně snížila o úhrn sražených záloh. Výsledkem je přeplatek na dani ve výši 62 280 Kč, o který si pan Čech musí zažádat u příslušného finančního úřadu do 31. března 2023.

4.2 Příklad 2: Zdanění kryptoměn u OSVČ

Fyzická osoba pan Ivan Pšenička měl v roce 2022 hrubý měsíční příjem ze zaměstnání 35 289 Kč. Úhrn sražených záloh činil 41 464 Kč.

V dubnu 2020 se rozhodl podnikat v oblasti těžby kryptoměn, a tak ohlásil na příslušném živnostenském úřadě volnou živnost v oboru č. 56 Poskytování software, poradenství v oblasti informačních technologií, zpracování dat, hostingové a související činnosti a webové portály. V tomtéž roce pořídil vše potřebné pro těžbu kryptoměny Monero – procesor, kompatibilní základní desku, dostatečnou paměť RAM, pevný disk a další součásti, jako jsou monitor, klávesnice a myš. V roce 2021 se rozhodl rozšířit svoje podnikání o další dva počítače, čímž chtěl zvýšit svůj zisk.

V roce 2022 vytěžil 11 mincí XMR. Do jeho elektronické peněženky se mu tak připsalo 42 237 Kč. Rozhoduje se, zda uplatní pro výpočet daně z příjmu ze samostatné činnosti skutečně vynaložené náklady na těžbu nebo paušální výdaje. U živnostenského podnikání činí paušální výdaje 60 % z příjmu, v tomto případě se jedná o částku 25 342,20 Kč, a protože skutečně vynaložené náklady činily pouze 13 755 Kč, pan Pšenička se rozhodne pro uplatnění paušálních výdajů. Hrubý zisk tak činil 16 894,80 Kč.

Tabulka 5: Výňatek z peněžního deníku OSVČ

Č.	Popis	Příjmy		Výdaje	
		Daňové	Nedaňové	Daňové	Nedaňové
	Spotřeba energie			9 022,00 Kč	
	Bankovní poplatek			234,00 Kč	
	LCD monitor			4 499,00 Kč	
	Zisk z XMR	42 237,00 Kč			
Celkem		42 237,00 Kč		13 755,00 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

Jelikož hrubý zisk pana Pšeničky nepřesáhl částku 93 387 Kč, nemusí ze svého podnikání odvádět sociální pojištění. Zdravotní pojištění odvádí pouze ze zaměstnání.

Další informace:

- Jednou daroval krev bezpříspěvkové organizaci.
- Dětskému domovu daroval sportovní náčiní v hodnotě 3 500 Kč.
- Penzijní připojištění zaplatil v celkové výši 14 000 Kč.
- Podepsal prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob.

- Uplatňuje slevu na umístění dítěte v předškolním zařízení, školkovné činilo měsíčně 700 Kč.
- Uplatňuje daňové zvýhodnění na děti ve věku 5 let a 8 let.

Tabulka 6: Výpočet daně z příjmů OSVČ

Úhrn příjmů ze závislé činnosti (§ 6)	423 468,00 Kč
Úhrn příjmů ze samostatné činnosti (§ 7)	16 894,80 Kč
Součet dílčích základů daně	440 362,80 Kč
Nezdanitelné části základu daně (§ 15)	
- dar krve bezpříspěvkové organizaci	3 000,00 Kč
- penzijní připojištění	2 000,00 Kč
- bezúplatné plnění (dar)	3 500,00 Kč
Snížený základ daně (na celá sta dolů)	431 800,00 Kč
Daň 15 % (§ 16)	64 770,00 Kč
Slevy na dani (§ 35ba a § 35 bb)	
- sleva na poplatníka	30 840,00 Kč
- sleva na umístění dítěte	8 400,00 Kč
Daň po slevách	25 530,00 Kč
Daňové zvýhodnění na děti (§ 35c)	37 524,00 Kč
Daň po uplatnění daňového zvýhodnění	-11 994,00 Kč
Úhrn sražených záloh	41 464,00 Kč
Přeplatek na dani	-53 458,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

V **tabulce 5** výše je uveden výpočet roční daňové povinnosti za rok 2022 pana Pšeničky. Nejdříve se sečetl úhrn příjmů ze závislé činnosti (navýšený o úhrn povinného pojistného z příjmů) a úhrn příjmů ze samostatné činnosti snížený o paušální výdaje. Tyto dvě složky tvoří základ daně. Od základu daně se odečetly nezdanitelné části základu daně – dar krve bezpříspěvkové organizaci, penzijní připojištění zaplacené v hodnotě 14 000 Kč snížené o 12 000 Kč. Po odečtu se snížený základ daně zaokrouhlil na celá sta dolů a vypočetla se 15% daň. Od daně se odečetly slevy na dani – sleva na poplatníka a sleva na umístění dítěte. Od výsledné daně po slevách bylo odečteno daňové zvýhodnění na dvě děti. Daň po uplatnění daňového zvýhodnění se následně snížila o úhrn sražených záloh. Výsledkem je přeplatek na dani ve výši 53 458 Kč, o který si pan Pšenička musí zažádat u příslušného finančního úřadu do 31. března 2023.

4.3 Příklad 3: Zdanění kryptoměn u právnických osob

Společnost Madera, s.r.o. založená 5. 1. 2021 podniká v oblasti zpracování dřeva se zaměřením na výrobu palet, plotů a zahradních domků.

Na začátku roku 2022 se společnost rozhodla podnikat i v oblasti těžby kryptoměny. Těží pouze jednu kryptoměnu – Monero.

S těžbou kryptoměny jsou spojeny následující náklady:

- spotřeba elektřiny 25 300 Kč,
- mzdové náklady 16 340 Kč,
- náklady na sociální pojištění a zdravotní pojištění 5 522,92 Kč,
- zapláceno 100 % hodnoty stravenek za 1 500 Kč (55 % daňové uznatelné – 825 Kč, 45 % daňově neuznatelné – 675 Kč),
- odpisy počítače 750 Kč, odpis softwaru 2 500 Kč, odpis budovy 3 750 Kč,
- bankovní výlohy 320 Kč.

V účetním deníku (viz **tabulka 7**) jsou zaúčtovány všechny transakce související s těžbou kryptoměny.

Tabulka 7: Účetní deník PO

Č.	Popis účetní operace	Kč	MD	D
1.	Spotřeba elektřiny	25 300,00	502	221
2.	Mzdové náklady	16 340,00	521	221
3.	Náklady na SP a ZP hrazené zaměstnavatelem	5 522,92	524	221
4.	Zaplacené stravenky vydané do spotřeby (55 %)	825,00	527	221
5.	Zaplacené stravenky vydané do spotřeby (45 %)	675,00	528	221
6.	Odpis počítače	750,00	551	221
7.	Odpis softwaru	2 500,00	551	221
8.	Odpis budovy	3 750,00	551	221
9.	Bankovní výlohy	320,00	568	221
10.	Vytěžené XMR	55 982,92	121	581
11.	Snížení nedokončené výroby XMR	55 982,92	581	121
12.	Příjem vytěženého XMR do majetku	55 982,92	123	583
13.	Prodej XMR	225 690,80	221	601
14.	Úbytek XMR z majetku	55 982,92	583	123
15.	Převod konečného zůstatku nákladu na účet zisků a ztrát	55 982,92	710	5xx
16.	Převod konečného zůstatku výnosů na účet zisků a ztrát	225 690,80	6xx	710
17.	Předpis daně z příjmů právnických osob	9 930,00	591	341
18.	Převod daně z příjmů na ÚZZ	9 930,00	710	591
19.	Převod daně z příjmů na KÚR	9 930,00	341	710
20.	Vyčíslení čistého VH a jeho převod KÚR	159 777,88	710	702
21.	Zaplacení daně z příjmů právnických osob	9 930,00	341	221

Zdroj: Vlastní zpracování

Účetní jednotka se řídí doporučením Ministerstva financí ČR, proto veškerou vytěženou kryptoměnu vykazuje v rámci zásob, a to v položce nedokončená výroba. Na konci roku převede kryptoměnu z nedokončené výroby do výrobků a prodá ji v hodnotě 225 690,80 Kč.

Další informace:

- Společnost věnovala 15 000 Kč na podporu vědy a výzkumu České zemědělské univerzity.
- Společnost měla jednoho studenta na odborné praxi, odpracoval 40 hodin.
- Společnost zaměstnává jednoho zaměstnance se zdravotním postižením.

Účetní jednotka sestavila výkaz zisku a ztráty – viz **tabulka 7**. Pro potřeby příkladu jsou ve výkazu zmíněny pouze náklady a výnosy spojené s těžbou kryptoměny.

Tabulka 8: Výkaz zisku a ztráty

I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	225 690,80 Kč
A.	Výkonová spotřeba	25 300,00 Kč
	2. Spotřeba materiálu a energie	25 300,00 Kč
D.	Osobní náklady	23 362,92 Kč
	1. Mzdové náklady	16 340,00 Kč
	2. 1 Náklady na SP a ZP	5 522,92 Kč
	2. 2 Ostatní náklady	1 500,00 Kč
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	7 000,00 Kč
	1. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	7 000,00 Kč
*	Provozní výsledek hospodaření	170 027,88 Kč
K.	Ostatní finanční náklady	320,00 Kč
*	Finanční výsledek hospodaření	- 320,00 Kč
**	Výsledek hospodaření před zdaněním	169 707,88 Kč
L.	Daň z příjmů	9 930,00 Kč
***	Výsledek hospodaření za účetní období	159 777,88 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Po sečtení provozního výsledku hospodaření a finančního výsledku hospodaření byl vyčíslen výsledek hospodaření před zdaněním na 169 707,88 Kč.

Tabulka 9: Výpočet daně z příjmů právnických osob

Výsledek hospodaření před zdaněním	169 707,88 Kč
Náklady daňově neuznané	
- stravenky	675,00 Kč
Průběžný základ daně	170 382,88 Kč
Odčitatelné položky	
- podpora vědy a výzkumu	15 000,00 Kč
- výdaje vynaložené na studenta	8 000,00 Kč
Základ daně (na celé tisíce korun dolů)	147 000,00 Kč
Daň 19 %	27 930,00 Kč
Slevy na dani	
- zaměstnanec se zdravotním postižením	18 000,00 Kč
Daňová povinnost	9 930,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledek hospodaření před zdaněním byl vyčíslen na 169 707,88 Kč, k této položce se přičetl náklad daňově neuznaný – stravenky. Od průběžného základu daně se dále odečetly odčitatelné položky – podpora vědy a výzkumu a výdaje vynaložené na studenta. Ze základu daně zaokrouhleného na celé tisíce koruny dolů je vypočtena 19% daň 27 930 Kč, od které je ještě odečtena sleva na dani – zaměstnanec se zdravotním postižením. Daň z příjmů právnických osob činí 9 930 Kč, viz **tabulka 8**.

4.4 Příklad 4: Komparace účtování a vykazování kryptoměn podle českých právních předpisů a IAS/IFRS

Fiktivní společnost Agricultor, s.r.o. založená 4. 1. 2019 podniká v oblasti provozování živočišné výroby se zaměřením na výrobu mléka a dále v provozování rostlinné výroby, která zabezpečuje obiloviny, krmivo a stelivo pro chovný skot. Doposud v rámci svého podnikání společnost přijímala a prováděla platby v tradičních měnách. Od března 2022 začali přijímat a provádět platby i v kryptoměnách bitcoin a Ethereum. Všechny ceny výrobků a zboží jsou pro přehlednost uváděny v Kč. Mimo jiné se společnost Agricultor zabývá i těžbou kryptoměny. Těží pouze jednu kryptoměnu, a to Monero.

Společnost vykazuje kryptoměny následujícím způsobem:

- a) Účetní jednotka se řídí doporučením Ministerstva financí ČR, proto veškerou kryptoměnu vykazuje v rámci zásob, a to v položce nedokončená výroba (v případě její těžby) a v položce zboží (v případě prodeje nebo nákupu). Účetní jednotka účtuje o zásobách metodou A a pro oceňování zásob zvolila účetní jednotka metodu FIFO.
- b) Účetní jednotka vykazuje kryptoměny v souladu s IAS/IFRS. Kryptoměna nakoupená za účelem obchodování bude vykazována podle IAS 2 Zásoby. Kryptoměna vytěžená za účelem dlouhodobé držby bude vykazována podle IAS 38 Nehmotná aktiva. Pro oceňování zásob zvolila účetní jednotka metodu FIFO.

Účetní jednotka používá následující analytické účty:

121/1 – Zemědělské produkty

121/2 – XMR

123/2 – XMR

131/1 – Pořízení BTC

131/2 – Pořízení ETH

132/1 – BTC

132/2 – ETH

Účetní operace společnosti Agricultor v roce 2022 související s kryptoměny:

- 1) 15. 3. 2022 společnost nakoupila 0,25 BTC na burze při kurzu 953 808 Kč/BTC. Burzovní poplatek činil 63 Kč.
- 2) 16. 4. 2022 společnost nakoupila v internetovém obchodě Alza.cz kancelářské potřeby. Útratu zaplatila přes českou platební bránu confirmo.net v BTC, úbytek zásoby kryptoměny činil 0,005 165 BTC.
- 3) 27. 6. 2022 společnost nakoupila 0,2 BTC na burze při kurzu 511 680 Kč/BTC. Burzovní poplatek činil 78 Kč.
- 4) 1. 7. 2022 společnost koupila 10 ks skotu. Zaplatila za ně dodavateli v BTC, úbytek zásoby kryptoměny činil 0,350 265 BTC.
- 5) 31. 7. 2022 společnost účtuje o vytěžení a převedení 5 XMR do majetku. S vytěžením daného množství kryptoměny souvisí následující náklady: odpis počítače 760 Kč, odpis softwaru 1 020 Kč, odpis budovy 430 Kč, hrubá mzda pracovníka 2 870 Kč, spotřeba elektřiny 3 320 Kč, ostatní poplatky 427 Kč.
- 6) 14. 8. 2022 společnost prodala odběrateli 400 litrů mléka, přírůstek zásoby kryptoměny činil 0,027 986 BTC. Vlastní náklady činily 10 Kč/litr.
- 7) 16. 8. 2022 společnost koupila 2,65 ETH na burze při kurzu 46 056 Kč/ETH. Burzovní poplatek činil 39 Kč.
- 8) 11. 9. 2022 společnost koupila 1,8 ETH na burze při kurzu 42 744 Kč/ETH. Burzovní poplatek činil 38 Kč.
- 9) 30. 9. 2022 proběhla v Bitcoin Coffee v Praze obchodní schůzka se zástupci společnosti, jež by se mohla stát potenciálním odběratelem. Celkem společnost zaplatila za občerstvení 0,001 889 BTC.
- 10) 17. 10. 2022 společnost koupila 6 ETH na burze při kurzu 28 932 Kč/ETH. Burzovní poplatek činil 78 Kč.
- 11) 8. 11. 2022 společnost prodala na burze 2,25 ETH při kurzu 38 130 Kč/ETH. Burzovní poplatek činil 110 Kč.
- 12) 10. 12. 2022 společnost prodala odběrateli 2 300 litrů mléka. Přírůstek zásoby kryptoměny byl 0,00275 BTC. Vlastní náklady činily 10 Kč/litr.

- 13) 29. 12. 2022 společnost účtuje o vytěžení a převedení 12 XMR do majetku.
S vytěžením daného množství kryptoměny souvisí následující náklady: odpis počítače 1 560 Kč, odpis softwaru 2 364 Kč, odpis budovy 1 080 Kč, hrubá mzda pracovníka 5 376 Kč, spotřeba elektřiny 7 176 Kč, ostatní poplatky 990 Kč.
- 14) 31. 12. 2022 společnost přecenila vytěženou kryptoměnu XMR na reálnou hodnotu 3 262 Kč/XMR.

Evidence stavu zásob BTC a ETH v roce 2022 – viz **tabulka 10**.

Tabulka 10: Výpočet zisku z prodeje kryptoměn metodou FIFO

METODA FIFO									
datum	množství BTC			cena za BTC (Kč)	celková cena CZK			kurz BTC (Kč)	zisk / ztráta z prodeje
	nákup	prodej	stav		nákup	prodej	stav		
15.03.2022	0,25		0,250000	953 808,00	238 515,00		238 515,00	953 808,00	
16.04.2022		0,005165	0,244835	x		4 926,42	233 588,58	918 126,14	-184,30
27.06.2022	0,20		0,444835	511 680,00	102 414,00		336 002,58	511 680,00	
01.07.2022		0,350265	0,094570	x		287 472,00	48 530,58	487 494,31	-116 719,81
14.08.2022	0,027986		0,122556	583 834,10	16 339,18		32 191,40	583 834,10	
30.09.2022		0,001889	0,120667	x		966,56	31 224,84	504 013,16	-14,48
10.12.2022	0,05750		0,178167	397 097,31	22 833,10		54 057,93	397 097,31	
datum	množství ETH			cena za ETH (Kč)	celková cena CZK			kurz ETH (Kč)	zisk / ztráta z prodeje
	nákup	prodej	stav		nákup	prodej	stav		
16.08.2022	2,65		2,65	46 056,00	122 087,40		122 087,40	46 056,00	
11.09.2022	1,80		4,45	42 744,00	76 977,20		199 064,60	42 744,00	
17.10.2022	6,00		10,45	28 932,00	173 670,00		372 734,60	28 932,00	
08.11.2022		2,25	8,20	x		103 626,00	269 108,60	38 130,00	-17 833,50
Celkem									-134 752,08

Zdroj: Vlastní zpracování

V **tabulce 11** je demonstrováno zaúčtování výše uvedených transakcí podle českých právních předpisů a IAS/IFRS. Zaúčtované jsou pouze transakce spojené přímo s kryptoměny.

Tabulka 11: Výňatek z účetního deníku – zaúčtované transakce podle českých právních předpisů a IAS/IFRS

Č.	Popis účetní operace	a) české právní předpisy			b) IAS/IFRS		
		Kč	MD	D	Kč	MD	D
1.	Pořízení BTC	238 452,00	131/1	221	238 452,00	131/1	221
	Poplatek burze	63,00	131/1	221	63,00	131/1	221
	Převedení BTC do majetku	238 515,00	132/1	131/1	238 515,00	132/1	131/1
2.	Nákup kancelářských potřeb	4 962,42	501	132/1	4 962,42	501	132/1
3.	Pořízení BTC	102 336,00	131/1	221	102 336,00	131/1	221
	Poplatek burze	78,00	131/1	221	78,00	131/1	221
	Převedení BTC do majetku	102 414,00	132/1	131/1	102 414,00	132/1	131/1
4.	Pořízení skotu	287 472,00	042	321	287 472,00	042	321
	Zařazení skotu do majetku	287 472,00	026	042	287 472,00	026	042
	Zaplacení faktury dodavateli	287 472,00	321	132/1	287 472,00	321	132/1
5.	Vytěžení XMR	8 827,00	121	581	8 827,00	041	587
	Snížení nedokončené výroby	8 827,00	581	121	-	-	-
	Převod XMR do majetku	8 827,00	123/2	583	8 827,00	019	041

6.	Faktura vydaná za prodané výrobky	16 339,18	311	601	16 339,18	311	601
	Výdejka výrobků ze skladu	4 000,00	583	123	4 000,00	583	123
	Přijatá úhrada v BTC od prodávajícího	16 339,18	131/1	311	16 339,18	131/1	311
	Převedení BTC do majetku	16 339,18	132/1	131/1	16 339,18	132/1	131/1
7.	Pořízení ETH	122 048,40	131/2	221	122 048,40	131/2	221
	Poplatek burze	39,00	131/2	221	39,00	131/2	221
	Převedení ETH do majetku	122 087,40	132/2	131/2	122 087,40	132/2	131/2
8.	Pořízení ETH	76 939,20	131/2	221	76 939,20	131/2	221
	Poplatek burze	38,00	131/2	221	38,00	131/2	221
	Převedení ETH do majetku	76 977,20	132/2	131/2	76 977,20	132/2	131/2
9.	Výdaje na reprezentaci	966,56	513	132/1	966,56	513	132/1
10.	Pořízení ETH	173 592,00	131/2	221	173 592,00	131/2	221
	Poplatek burze	78,00	131/2	221	78,00	131/2	221
	Převedení ETH do majetku	173 670,00	132/2	131/2	173 670,00	132/2	131/2
11.	Úbytek ETH z majetku	103 626,00	504	132/2	103 626,00	504	132/2
	Poplatek burze	110,00	568	221	110,00	568	221
	Tržby z prodeje ETH	85 792,00	221	604	85 792,50	221	604
12.	Faktura vydaná za prodané výrobky	22 833,00	311	601	22 833,00	311	601
	Výdejka výrobků ze skladu	13 000,00	583	123/1	13 000,00	583	123/1
	Přijatá úhrada v BTC od prodávajícího	22 833,00	132/1	311	22 833,00	132/1	311
13.	Vytěžení XMR	18 546,00	121	581	18 546,00	041	587
	Snížení nedokončené výroby	18 546,00	581	121	-	-	-

Převod XMR do majetku	18 546,00	123/2	583	18 546,00	019	041

Zdroj: Vlastní zpracování

V **tabulce 12** je uveden vliv transakcí na výsledek hospodaření společnosti Agricultor, s.r.o. podle českých právních předpisů.

Tabulka 12: Vliv transakcí na výsledek hospodaření společnosti v případě českých právních předpisů a IAS/IFRS

Datum	Výnos	Náklad	Výsledek hospodaření
16.04.2022		4 962,42 Kč	-4 962,42 Kč
31.07.2022	8 827,00 Kč	8 827,00 Kč	0,00 Kč
14.08.2022	16 339,18 Kč	4 000,00 Kč	12 339,18 Kč
30.09.2022		966,56 Kč	-966,56 Kč
08.11.2022	85 792,00 Kč	103 736,00 Kč	-17 944,00 Kč
10.12.2022	22 833,00 Kč	13 000,00 Kč	9 833,00 Kč
29.12.2022	18 546,00 Kč	18 546,00 Kč	0,00 Kč
Celkem	124 964,18 Kč	154 037,98 Kč	-1 700,80 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledek hospodaření společnosti, vypočtený jako rozdíl výnosů a nákladů, činí ztrátu v hodnotě 1 700,80 Kč, jak podle českých právních předpisů, tak podle IAS/IFRS.

5 Výsledky a diskuse

Výsledky mé bakalářské práce budou v následujících odstavcích porovnány s výsledky stejných nebo podobných prací autorů, kteří se touto problematikou rovněž zabývali.

V **tabulce 13** jsou porovnány výsledky mé práce (č. 1), bakalářské práce na téma „Kryptoměny dle IFRS a českých účetních předpisů“ (č. 2) (Kuznetcova, 2019) a diplomové práce na téma „Daňové a účetní aspekty kryptoměnových operací“ (č. 3) (Novotný, 2020).

Tabulka 13: Srovnání výsledků mé bakalářské práce s ostatními autory

Č.	Těžba kryptoměn		Prodej a nákup kryptoměn	
	České právní předpisy	IAS/IFRS	České právní předpisy	IAS/IFRS
1.	Zásoby - nedokončená	IAS 38 Nehmotná aktiva	Zásoby - zboží	IAS 2 Zásoby
2.	Krátkodobý finanční majetek	IFRS 9 Finanční nástroje	Zásoby - zboží	IAS 2 Zásoby
3.	Zásoby - výrobky	IAS 38 Nehmotná aktiva	Zásoby - zboží	IAS 2 Zásoby

Zdroj: Vlastní zpracování

Č. 1. V mé bakalářské práci jsem se řídila doporučením MF ČR, podle kterého jsou kryptoměny účtovány v případě těžby jako zásoby (nedokončená výroba), v případě nákupu a prodeje jako zásoby (zboží). Podle interpretačního výboru IFRS jsou pak kryptoměny při nákupu a prodeji účtovány v souladu s IAS 2 Zásoby a při těžbě v souladu s IAS 38 Nehmotná aktiva.

Č. 2. Autorka bakalářské práce se řídila též nařízením MF ČR a vykazovala kryptoměnu při nákupu a prodeji jako zásobu v položce zboží, ale těžbu se rozhodla vykazovat jako krátkodobý finanční majetek. Podle IAS/IFRS vykazuje nákup a prodej kryptoměn také jako IAS 2 Zásoby, ovšem těžbu kryptoměny, na rozdíl od mé práce, vykazuje jako IFRS 9 Finanční nástroje.

Č. 3. Autor diplomové práce se řídil stejnými doporučeními, jaká jsou uvedena v mé bakalářské práci, avšak s jediným rozdílem, tím je vykazování nákupu a prodeje kryptoměn v položce výrobky. V mé práci jsou kryptoměny nejdříve vykazovány jako nedokončená výroba a poté jsou převedeny do výrobků.

6 Závěr

Tato bakalářská práce měla za cíl vymezit základní pojmy a principy fungování kryptoměn, zjistit, jaké jsou podmínky pro zdanění kryptoměn v České republice a ve světě, a porovnat způsoby účtování a vykazování kryptoměn podle českých právních předpisů a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS).

Kryptoměny nejsou v současné době regulovány ve všech státech světa. Každý stát přistupuje ke kryptoměnám podle vlastních legislativ, poněvadž neexistuje jednotná společná terminologie pro jejich regulaci.

První dva příklady praktické části práce porovnávají způsob zdanění kryptoměn v případě fyzických osob nepodnikajících a osob samostatně výdělečně činných. V příkladu 1 fyzická osoba nepodnikající kryptoměnu pouze nakupovala a prodávala, proto na konci roku 2022 za pomoci metody VAP vyčíslila zisk z prodeje kryptoměn a zdanila ho podle § 10 ostatní příjmy. V příkladu 2 se fyzická osoba rozhodla kryptoměnu těžit, musela tak ohlásit volnou živnost v oboru č. 56 Poskytování software, poradenství v oblasti informačních technologií, zpracování dat, hostingové a související činnosti a webové portály. Zisk z těžby kryptoměny zdanila podle § 7 příjmy ze samostatné činnosti. Příklad 3 demonstruje způsob zdanění kryptoměn u právnické osoby. Oproti fyzické osobě si právnická osoba mohla od základu daně odečíst např. náklady na dlouhodobý majetek nebo transakční poplatky.

Účetní úprava digitálních měn není jednoznačná, jelikož tento typ měn neodpovídá přesně definicím konkrétních účetních položek. Účetní jednotky se řídí pouze doporučeními, jak s tímto druhem měny nakládat.

Příklad 4 se zabývá účtováním a vykazováním kryptoměn podle českých právních předpisů a IAS/IFRS u fiktivní společnosti, která přijímá a provádí platby v kryptoměnách a jeden typ kryptoměny i těží. Společnost vykazuje kryptoměny podle českých právních předpisů na základě doporučení MF ČR, a to těžbu jako nedokončenou výrobu, kterou následně převádí do výrobků a oceňuje ji náklady na pořízení, v případě nákupu a prodeje jako zboží oceněné pořizovací cenou. U Mezinárodních standardů účetního výkaznictví vykazuje společnost nákup a prodej kryptoměn v souladu s IAS 2 Zásoby a oceňuje ji v pořizovací ceně, těžbu kryptoměn pak v souladu s IAS 38 Nehmotná aktiva oceňuje ve vyšší nákladů na pořízení.

Výsledek hospodaření společnosti podle českých právních předpisů i podle IAS/IFRS vychází v hodnotě -1700,80 Kč. Společnost tudíž za rok 2022 vykazuje ztrátu.

7 Seznam použitých zdrojů

ANON. 2022. Speciál: Krypto a daně u nás a ve světě - kompletní průvodce. In: *Btctip.cz* [online]. 2. 1. 2022 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://btctip.cz/special-krypto-a-dane-u-nas-a-ve-svete-kompletni-pruvodce/>

BITCOIN PROJEC. 2023. Who owns bitcoin.org? *Bitcoin.org* [online]. © 2023 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://bitcoin.org/en/about-us#owntxt-title>

BITCOIN.COM. 2022. What is Bitcoin? *Bitcoin.com* [online]. © 2022 [cit. 2022-12-15]. Dostupné z: <https://www.bitcoin.com/get-started/what-is-bitcoin/>

BOHUŠOVÁ, H. 2008. *Harmonizace účetnictví a aplikace IAS/IFRS. Vybrané IAS/IFRS v podmínkách českých podniků*. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-366-9

COINMARKETCAP. 2023a. About CoinMarketCap. *Coinmarketcap.com* [online]. © 2023 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://coinmarketcap.com/about/>

COINMARKETCAP. 2023b. Today's Cryptocurrency Prices by Market Cap. *Coinmarketcap.com* [online]. © 2023 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://coinmarketcap.com/>

FRANKENFIELD, J. 2022. What Is Ethereum and How Does It Work? In: *Investopedia.com* [online]. 27. 9. 2022 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/e/ethereum.asp>

HANYCH, M., DRGOVÁ, A., GREMLICA, M. 2018. *Zdanění kryptoměn*. Brno: Michal Hanych. ISBN 978-80-87934-07-4.

HAUZAROVÁ, M. 2016. Účetnictví pro začátečníky - 5. díl. In: *Portal.pohoda.cz* [online]. 17. 8. 2016 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetnictvi-pro-zacatecniky-%E2%80%93-5-dil/>

HICKS, C. 2023. What is Tether? How does it work? In: *Forbes.com* [online]. 21. 2. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/advisor/investing/cryptocurrency/what-is-tether-usdt/>

HOVORKA, J., TŮMA, O. 2020. Odklad, nebo definitivní konec? EET očima expertů. In: *Penize.cz* [online]. 27. 11. 2020 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/elektronicka-evidence-trzeb-eet/422393-odklad-nebo-definitivni-konec-eet-ocima-expertu>

HÝBLOVÁ, E., HAMPL, F. 2020. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví - Studijní text*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-9580-9

INTERPRETAČNÍ VÝBOR IFRS. 2019. Holdings of cryptocurrencies. In: www.ifrs.org [Online]. 21.06.2019 [cit.2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/agenda-decisions/2019/holdings-of-cryptocurrencies-june-2019.pdf>.

JÍLEK, J., SVOBODOVÁ, J. 2012. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví 2012*. Praha: GRADA Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-4255-7

KMEŤ, M. 2022. Kryptoměna: Co to je, a jaké jsou její výhody a nevýhody. In: Burzovnisvet.cz [online]. 14. 3. 2022 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://burzovnisvet.cz/skola-burziana/kryptomena-co-to-je-a-jake-jsou-jeji-vyhody-a-nevyhody/#:~:text=V%C3%BDhody%20kryptom%C4%9Bn%20Anonymita%3A%20Pro%20u%C5%BEivatele%2C%20kte%C5%99%C3%AD%20cht%C4%9Bj%C3%AD%20m%C3%ADt,zaznamen%C3%A1v%C3%A1na%20v%20otev>

KOLEKTIV AUTORŮ. 2022. *Cvičení z účetnictví pro podnikatele*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze. ISBN 978-80-213-2740-5

KŘÍDA. 2021. Zdaňování kryptoměn. In: Krida.cz [online]. 13. 9. 2021 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://www.krida.cz/rady-a-tipy/ucetni-radce/zdanovani-kryptomen>

KUZNETCOVA, K. 2019. *Kryptoměny dle IFRS a českých účetních předpisů* [online]. Praha. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra finančního účetnictví a auditingu [cit. 2023-11-03]. Vedoucí práce Jan Hospodka. Dostupné na: <https://vskp.vse.cz/77753>

LÁNSKÝ, J. 2018. *Kryptoměny*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-722-4.

MF ODBOR 16. Stanovisko k reprodukční pořizovací ceně po 1.1.2021. In: www.mfcr.cz. [Online].16.06.2022. [cit.2023-07-03].Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-05-12_Stenovisko-k-reprodukcni-porizovaci-cene-po-1-1-2021.pdf.

NOVOTNÝ, L. 2020. *Daňové a účetní aspekty kryptoměnových operací* [online]. Brno. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská [cit. 2023-11-03].

Vedoucí práce Pavel Svirák. Dostupné na: <https://dspace.vutbr.cz/bitstream/handle/11012/192625/final-thesis.pdf?sequence=-1&isAllowed=y>

ODBOR 75 - VÝKAZNICTVÍ STÁTU. 2018. Sdělení Ministerstva financí k účtování a vykazování digitálních měn. In: *Mfcr.cz* [online]. 15. 5. 2018 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetnictvi-podnikatelu-a-neziskoveho-sek/aktuality-a-metodicka-podpora/2018/sdeleni-ministerstva-financi-k-uctovani-31864>

PORTÁL FINEX. 2019. Zdanění kryptoměn - Kompletní návod pro rok 2023. In: *Finex.cz* [online]. 10. 3. 2019 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://finex.cz/zdaneni-kryptomen-kompletni-navod/#tezba-kryptomen-dane>

PRIZKER, Y. 2020. *Vynález jménem Bitcoin*. Praha: Braiins Systems. ISBN 978-80-907975-0-5

ROSULEK, M. 2021. Kryptoměna Bitcoin: Výhody a nevýhody. In: *Chytryprevod.cz* [online]. 1. 2. 2021 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: https://chytryprevod.cz/kryptomena-bitcoin-vyhody-nevyhody/#Nevyhody_Bitcoinu

RUTTEOVÁ, L., STRAŠÁK, P. 2022. Jak na zdanění kryptoměn - kompletní návod. In: *Banky.cz* [online]. 11. 2. 2022 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://www.banky.cz/clanky/jak-na-zdaneni-kryptomen-kompletni-navod/>

SKÁLOVÁ, J., SUKOVÁ, A. 2022. *Podvojně účetnictví 2022*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3595-0

STATISTA. 2022. Bitcoin (BTC), Ethereum (ETH) dominance - their market cap relative to the market cap of all other cryptocurrencies in the world - on November 15, 2022. *Statista.com* [online]. © 2023 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/1269302/crypto-market-share/>

STROUKAL, D., SKALICKÝ, J. 2021. *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-1043-8

ŠTEKER, K., OTRUSINOVÁ, M. 2021. *Jak číst účetní výkazy*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3184-6

VAJ. 2022. Těžba kryptoměn jako lákadlo zaručeného výtěžku. Co je k tomu potřeba a na co si dát pozor. In: *E15.cz* [online]. 18. 6. 2022 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/tezba-kryptomen>

VALDER, A. 2004. *Účetnictví pro podnikatele*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze. ISBN 978-80-213-2740-5

WEATHERS, M. 2019. The unsolved math problem which could be worth a billion dollars. In: *Youtube.com* [online]. 11. 7. 2019 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=8COArd_EREw&ab_channel=MatthewWeathers

WOLF, K. 2019. Jak vlády řeší kryptoměny? Některé je staví mimo zákon, jiné daní. Tlak na regulaci sílí. In: *Lupa.cz* [online]. 30. 4. 2019 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/jak-vlady-resi-kryptomeny-nektere-je-stavi-mimo-zakon-jine-dani-tlak-na-regulaci-sili/>

ZIGNALY. 2022. Cryptocurrency Taxes Around the World - The Complete Guide for 2021. In: *Zignaly.com* [online]. 19. 5. 2022 [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://zignaly.com/crypto-knowledge-base/cryptocurrency-taxes>

IAS 2 - Inventories

IAS 38 – Intangible Assets

8 Seznam obrázků, grafů, tabulek, schémat, příloh a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Převod obrázku pomocí algoritmu SHA 256 do šestnáctkové soustavy a binární soustavy.....	16

8.2 Seznam grafů

Graf 1: Vývoj hodnoty BTC v letech 2016–2022 (v tis. Kč).....	18
Graf 2: Vývoj hodnoty ETH v letech 2016–2022 (v tis. Kč).....	19
Graf 3: Tržní kapitalizace jednotlivých kryptoměn k tržní kapitalizaci všech kryptoměn na světě, k 15. 11. 2022	21

8.3 Seznam tabulek

Tabulka 1: Kryptoměny s největším objemem obchodů k 17. 2. 2023 v tis. Kč	20
Tabulka 2: Zdanění kryptoměn ve světě	37
Tabulka 3: Výpočet zisku z prodeje kryptoměn metodou VAP	39
Tabulka 4: Výpočet daně z příjmů fyzických osob.....	40
Tabulka 5: Výňatek z peněžního deníku OSVČ	41
Tabulka 6: Výpočet daně z příjmů OSVČ	42
Tabulka 7: Účetní deník PO.....	44
Tabulka 8: Výkaz zisku a ztráty.....	45
Tabulka 9: Výpočet daně z příjmů právnických osob.....	45
Tabulka 10: Výpočet zisku z prodeje kryptoměn metodou FIFO.....	49
Tabulka 11: Výňatek z účetního deníku – zaúčtované transakce podle českých právních předpisů a IAS/IFRS	50

Tabulka 12: Vliv transakcí na výsledek hospodaření společnosti v případě českých právních předpisů a IAS/IFRS 52

Tabulka 13: Srovnání výsledků mé bakalářské práce s ostatními autory 53

8.4 Seznam schémat

Schéma 1: Bitcoinová bločinka..... 17

Schéma 2: Pořízení zboží způsobem A..... 25

Schéma 3: Vyskladnění a následný prodej zboží způsobem A 26

Schéma 4: Vznik nedokončené výroby/výrobků účtované způsobem A 26

Schéma 5: Pořízení zboží způsobem B..... 27

Schéma 6: Uzavírání účetních knih způsobem B 27

Schéma 7: Tvorba opravné položky 29

Schéma 8: Výpočet roční daňové povinnosti (DPFO)..... 33

Schéma 9: Výpočet roční daňové povinnosti (DPPO)..... 34

8.5 Seznam příloh

Příloha 1 63

Příloha 2 64

8.6 Seznam použitých zkratk

BCH	Bitcoin Cash
BNB	Binance Coin
BTC	Bitcoin
ČNB	Česká národní banka

ČR	Česká republika
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
ETH	Ethereum
FAP	Faktura přijatá
FIFO	First in first out
IAS	International accounting system
IFRS	International financial reporting system
kB	Kilobajt
Kč	Česká koruna
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
P2P	Peer-two-peer
PC	Pořizovací cena
RAM	Random Access Memory
s.r.o.	Společnost s ručením omezením
SHA	Secure Hash algorithm
USDT	United States Dollar Tether
VAP	Vážený aritmetický průměr
VÚD	Vnitřní účetní doklad
XMR	Monero

Přílohy

Příloha 1

Zásoby dělíme do následujících skupin (Šteker, Otrusinová, 2021):

- *Materiál* je pořízený nákupem nebo vlastní výrobou. V položce materiálu se vykazují suroviny, pomocné látky, provozovací látky, náhradní díly, obaly a obalové materiály, movité věci s dobou použitelnosti kratší než jeden rok, drobný hmotný majetek, pokusná zvířata.
- *Nedokončená výroba a polotovary* jsou zásoby pořízené vlastní výrobou v účetní jednotce. Za nedokončenou výrobu se považují produkty, které neprošly celým výrobním procesem a nejsou zcela dokončeny.
- *Výrobky* jsou zásoby vlastní výroby určené k prodeji nebo ke spotřebě účetní jednotky.
- *Zboží* obsahuje movité věci a zvířata, která byla pořízena za účelem prodeje. Za zboží mohou být také považovány výrobky, které byly aktivovány a předány do vlastních prodejen, a zvířata vlastního chovu, jež dospěla, byla aktivována a určena k prodeji.
- *Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny* jsou pořízeny vlastním chovem nebo nákupem. Jedná se především o mladá zvířata, zvířata ve výkrmu a zvířata nezařazená do dlouhodobého majetku, materiálu nebo zboží.
- *Poskytnuté zálohy na zásoby* obsahují krátkodobé a dlouhodobé zálohy poskytnuté na pořízení zásob.

ÚČTOVÝ ROZVRH PRO PODNIKATELE

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

- 01 - Dlouhodobý nehmotný majetek**
 012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
 013 - Software
 014 - Ostatní ocenitelná práva
 017 - Goodwill
 019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

02 - Dlouhodobý hmotný majetek - odpisovaný

- 021 - Stavby
 022 - Hmotné movité věci a jejich soubory
 025 - Pěstitelské celky trvalých porostů
 026 - Dospělá zvířata a jejich skupiny
 029 - Jiný dlouhodobý hmotný majetek

03 - Dlouhodobý hmotný majetek - neodpisovaný

- 031 - Pozemky
 032 - Umělecká díla a sbírky

04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

- 041 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
 042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
 043 - Pořízení dlouhodobého finančního majetku.

05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

- 051 - Poskytnuté zálohy a závdavky na DNM
 052 - Poskytnuté zálohy a závdavky na DHM
 053 - Poskytnuté zálohy a závdavky na DFM

06 - Dlouhodobý finanční majetek

- 061 - Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba
 062 - Podíly - podstatný vliv
 063 - Ostatní cenné papíry a podíly
 065 - Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
 066 - Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba,
 067 - Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv
 068 - Zápůjčky a úvěry - ostatní
 069 - Jiný dlouhodobý finanční majetek

07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
 073 - Oprávky k software
 074 - Oprávky k ostatním ocenitelným právům
 077 - Oprávky ke goodwillu
 079 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 081 - Oprávky ke stavbám
 082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
 085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
 086 - Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám
 089 - Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku

- 091 - Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
 092 - Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
 093 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
 094 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
 095 - Opr. pol. k poskyt. zálohám a závdavkům na dl. maj.
 096 - Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
 097 - Očehož rozdíly k nabytému majetku
 098 - Oprávky k očeňovacímu rozdílu k nabytému majetku

Účtová třída 1 - Zásoby**11 - Materiál**

- 111 - Pořízení materiálu
 112 - Materiál na skladě
 119 - Materiál na cestě

12 - Zásoby vlastní činnosti

- 121 - Nedokončená výroba
 122 - Polotovary vl. výroby
 123 - Výrobky
 124 - Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny

13 - Zboží

- 131 - Pořízení zboží
 132 - Zboží na skladě a v prodejnách
 139 - Zboží na cestě

15 - Poskytnuté zálohy na zásoby

- 151 - Poskytnuté zálohy a závdavky na materiál
 152 - Poskytnuté zálohy a závdavky na zvířata
 153 - Poskytnuté zálohy a závdavky na zboží

19 - Opravné položky (OP) k zásobám

- 191 - Opravná položka k materiálu
 192 - Opravná položka k nedokončené výrobě
 193 - Opravná položka k polotovarům
 194 - Opravná položka k výrobkům
 195 - Opravná položka k mladým a ostatním zvířatům a jejich skupinám
 196 - Opravná položka ke zboží
 197 - OP k zálohám a závdavkům na materiál
 198 - OP k zálohám a závdavkům na zboží
 199 - OP k zálohám a závdavkům na zvířata

Účtová třída 2 – Krátkodobí finanční majetek a peněžní prostředky**21 – Peněžní prostředky v pokladně**

- 211 - Pokladna
 213 - Ceniny

22 – Peněžní prostředky na účtech

- 221 – Peněžní prostředky na účtech

23 – Krátkodobé úvěry

- 231 - Krátkodobé dluhy k úvěrovým institucím
 232 - Eskontní úvěry

24 – Krátkodobé finanční výpomoci

- 241 - Emitované krátkodobé dluhopisy
 249 - Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 – Krátkodobý finanční majetek

- 251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
 252 - Vlastní podíly
 253 - Dluhové cenné papíry k obchodování
 254 - Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba
 255 - Vlastní dluhopisy
 256 - Dluhové cenné papíry se splatností do 1 roku držené do splatnosti
 257 - Ostatní cenné papíry
 259 - Pořizování krátkodobého finančního majetku

26 – Převody mezi finančními účty

- 261 - Peníze na cestě

29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

- 291 - Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 - Zúčtovací vztahy**31 - Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)**

- 311 - Pohledávky z obchodních vztahů (Odběratelé)
 312 - Směnky k inkasu
 313 - Pohledávky za eskontované cenné papíry
 314 - Poskytnuté zálohy a závdavky – dlouhodobé i krátkodobé
 315 - Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

- 321 - Dluhy z obchodních vztahů (Dodavatelé)
 322 - Směnky k úhradě
 324 - Přijaté provozní zálohy a závdavky
 325 - Ostatní dluhy

33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

- 331 - Zaměstnanci
 333 - Ostatní dluhy vůči zaměstnancům
 335 - Pohledávky za zaměstnanci
 336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 - Zúčtování daní a dotací

- 341 - Daň z příjmů
 342 - Ostatní přímé daně
 343 - Daň z přidané hodnoty
 345 - Ostatní daně a poplatky
 346 - Dotace ze státního rozpočtu
 347 - Ostatní dotace
 349 - Spojovací účet k DPH

35 - Pohledávky za společníky

- 351 - Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba
 352 - Pohledávky - podstatný vliv
 353 - Pohledávky za upsaný základní kapitál
 354 - Pohledávky za společníky při úhradě ztráty obchodní korporace
 355 - Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace

36 - Závazky ke společníkům

- 361 - Dluhy - ovládaná nebo ovládající osoba
 362 - Dluhy - podstatný vliv
 364 - Dluhy ke společ. obch. korp. při rozdělování zisku
 365 - Ostatní dluhy ke společníkům obchodní korporace
 366 - Dluhy ke společníkům obch. korp. ze závislé činnosti
 367 - Dluhy z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů

37 - Jiné pohledávky a závazky

- 371 - Pohledávky z prodeje obchodního závodu
 372 - Dluhy z koupě obchodního závodu
 373 - Pohledávky a dluhy z pevných termínových operací
 374 - Pohledávky z pachtu obchodního závodu
 375 - Pohledávky z emitovaných dluhopisů
 376 - Nakoupené opce
 377 - Prodané opce
 378 - Jiné pohledávky
 379 - Jiné dluhy

38 - Přechnodné účty aktiv a pasiv

- 381 - Náklady příštích období
 382 - Komplexní náklady příštích období
 383 - Výdaje příštích období
 384 - Výnosy příštích období
 385 - Příjmy příštích období
 388 - Dohadné účty aktivní
 389 - Dohadné účty pasivní

39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

- 391 - Opravná položka k pohledávkám
- 395 - Vnitřní zúčtování
- 398 - Spojovací účet při společnosti

Účtová třída 4 - Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

41 - Základní kapitál a kapitálové fondy

- 411 - Základní kapitál
- 412 - Emisní ážio
- 413 - Ostatní kapitálové fondy
- 414 - Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a dluhů
- 416 - Rozdíly z ocenění při přeměnách obch. korporací
- 417 - Rozdíly z přeměn obchodních korporací
- 418 - Oceň. rozdíly z přecenění při přeměnách obch. korporací
- 419 - Změny základního kapitálu

42 - Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

- 421 - Rezervní fond
- 423 - Statutární fondy
- 426 - Jiný výsledek hospodaření minulých let
- 427 - Ostatní fondy
- 428 - Nerozdělený zisk minulých let
- 429 - Neuhrazená ztráta minulých let

43 - Výsledek hospodaření

- 431 - Výsledek hospodaření ve schval. řízení
- 432 - Zálogy na podíly na zisku

45 - Rezervy

- 451 - Rezervy podle zvláštních právních předpisů
- 453 - Rezerva na daň z příjmů
- 459 - Ostatní rezervy

46 - Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím

- 461 - Dlouhodobé dluhy k úvěrovým institucím

47 - Dlouhodobé závazky

- 471 - Dlouhodobé dluhy - ovládaná nebo ovládající osoba
- 472 - Dlouhodobé dluhy - podstatný vliv
- 473 - Vydané dluhopisy
- 474 - Dluhy z pachtu obchodního závodu
- 475 - Dlouhodobé přijaté zálohy a závdavky
- 478 - Dlouhodobé směnky k úhradě
- 479 - Jiné dlouhodobé dluhy

48 - Odložené daňové závazky a pohledávka

- 481 - Odložený daňový závazek a pohledávka

49 - Individuální podnikatel

- 491 - Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 - Náklady

50 - Spotřebované náklady

- 501 - Spotřeba materiálu
- 502 - Spotřeba energie
- 503 - Spotřeba ostatních neskladovatelných

- dodávek
- 504 - Prodané zboží

51 - Služby

- 511 - Opravy a udržování
- 512 - Cestovné
- 513 - Náklady na reprezentaci
- 518 - Ostatní služby

52 - Osobní náklady

- 521 - Mzdové náklady
- 522 - Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti
- 523 - Odměny členům orgánů obch. korporace
- 524 - Zákonné sociální a zdravotní pojištění
- 525 - Ostatní sociální pojištění
- 526 - Sociální náklady individuálního podnikatele
- 527 - Zákonné sociální náklady
- 528 - Ostatní sociální náklady

53 - Daň a poplatky

- 531 - Daň silniční
- 532 - Daň z nemovitých věcí
- 538 - Ostatní daně a poplatky

54 - Jiné provozní náklady

- 541 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 542 - Prodaný materiál
- 543 - Dary
- 544 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 545 - Ostatní pokuty a penále
- 546 - Odpisy pohledávek
- 547 - Mimořádné provozní náklady
- 548 - Ostatní provozní náklady
- 549 - Manka a škody z provozní činnosti

55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti

- 551 - Odpisy DNM a DHM
- 552 - Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních právních předpisů
- 554 - Tvorba a zúčtování ostatních rezerv
- 555 - Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období
- 557 - Zúčtování oprávek k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku
- 558 - Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti
- 559 - Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek v provozní činnosti

56 - Finanční náklady

- 561 - Prodané cenné papíry a podíly

- 562 - Úroky
- 563 - Kursové ztráty
- 564 - Náklady z přecenění cenných papírů
- 565 - Mimořádné finanční náklady
- 566 - Náklady z finančního majetku
- 567 - Náklady z derivátových operací
- 568 - Ostatní finanční náklady
- 569 - Manka a škody na finančním majetku

57 - Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti

- 571 - Tvorba a zúčtování finančních rezerv
- 579 - Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti

58 - Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace

- 581 - Změna stavu nedokončené výroby
- 582 - Změna stavu polotovárů vlastní výroby
- 583 - Změna stavu výrobků
- 584 - Změna stavu zvířat
- 585 - Aktivace materiálu a zboží
- 586 - Aktivace vnitropodnikových služeb
- 587 - Aktivace DNM
- 588 - Aktivace DHM

59 - Daň z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů

- 591 - Daň z příjmů - splatná
- 592 - Daň z příjmů - odložená
- 595 - Dodatečné odvozy daně z příjmů
- 597 - Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů
- 598 - Převedení provozních a finančních nákladů
- 599 - Vnitropodnikové náklady

Účtová třída 6 - Výnosy

60 - Tržby za vlastní výrobky a zboží

- 601 - Tržby za vlastní výrobky
- 602 - Tržby z prodeje služeb
- 604 - Tržby za zboží

64 - Jiné provozní výnosy

- 641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 - Tržby z prodeje materiálů
- 644 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 - Výnosy z odepsaných pohledávek

- 648 - Ostatní provozní výnosy
- 649 - Mimořádné provozní výnosy

66 - Finanční výnosy

- 661 - Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
- 662 - Úroky
- 663 - Kursové zisky
- 664 - Výnosy z přecenění cenných papírů
- 665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
- 666 - Výnosy z krátkodobého finančního majetku
- 667 - Výnosy z derivátových operací
- 668 - Ostatní finanční výnosy
- 669 - Mimořádné finanční výnosy

69 - Převedové účty

- 697 - Převedení provozních výnosů
- 698 - Převedení finančních výnosů
- 699 - Vnitropodnikové výnosy

Účtová třída 7 - Závěrkové a podrozvahové účty

70 - Účty rozvahové

- 701 - Počáteční účet rozvahový
- 702 - Konečný účet rozvahový

71 - Účet zisků a ztrát

- 710 - Účet zisků a ztrát

75 až 79 - Podrozvahové účty

- 75x - Majetek v úschově
- 76x - Podrozvahová aktiva
- 761 - Odepsané pohledávky
- 762 - Najatý majetek
- 77x - Podrozvahová pasiva
- 78x - Finanční nástroje
- 79x - Technické účty
- 799 - Pomocný účet

Účtové třídy 8 a 9 - Vnitropodnikové účetnictví